

VITANJČAN

Glasilo Občine Vitanje
Številka 23 - 25. september 2008

Holcerija 20 let
Prvi šolski dan

OBČINA VITANJE

Grajski trg 1, 3205 Vitanje

Telefon: 757 43 50, Telefax: 757 43 51,

E-mail: info@vitanje.si

Spletna stran: www.vitanje.si

Uradne ure:

ponedeljek in petek: 8. – 14.

sreda: 8. – 16.

Izdajatelj: Občina Vitanje

Odgovorna urednica: Romana Holobar

Uredniški odbor: Slavko Vetrih, Viktor Jager,

Tone Ošlak, Srečko Fijavž

Lektorica: Marija Menih

Oblikovanje in tisk: Novice d.o.o.

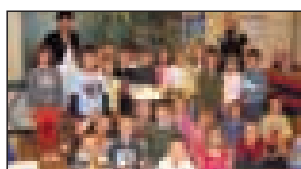
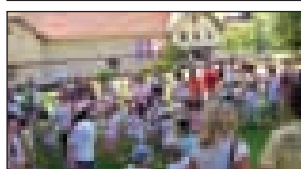
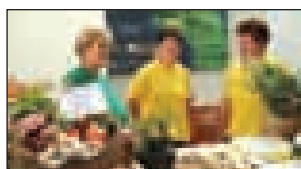
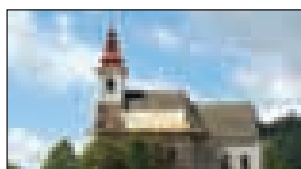
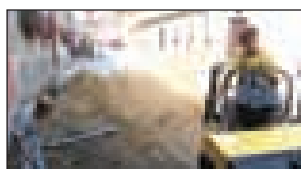
Glasilo izhaja štirikrat letno

v nakladi 700 izvodov in je brezplačno.

Naslovnica:

Holcerija.

Foto: Mateja Sevčnikar

KAZALO

3 BESEDA ŽUPANA

4 OBČINA DANES IN JUTRI

8 RAZMIŠLJANJA

11 DRUŠTVA IN AKTIVNOSTI

18 VITANJE SKOZI ČAS

22 IZ VRTCA

23 IZ ŠOLE

25 SPOROČILA

UTRINKI

Hladna jesen že prihaja...

V dneh, ko boste brali te vrstice, se bodo počasi poslavljali topli, poletni dnevi in za nami bo tudi že »prenapeto« predvolilno ozračje, ki je neizbežen spremljevalec takšnih obdobj.

Ljudje smo pač ljudje – s svojimi vrlinami in slabostmi.

Človeštvo je bilo primorano v svoji zgodovini vzpostaviti sisteme upravljanja skupnosti.

Vsi sistemi niso bili dobri, nekateri so netili vojne, povzročili mnogo gorja in žrtev.

Slovenci smo se ob vzpostavitvi lastne države odločili za demokratični sistem po vzoru večine razvitega sveta.

Tudi ta sistem ima, oziroma mora imeti zaradi »človeških slabosti«, vgrajen instrument volitev.

Upam, da vas bo večina zadovoljnih z odločitvami države, ki bodo v naslednjih štirih letih krojile razvoj.

In upam, da se vas večina pridružuje mnenju, da je skrajni čas, da se življenje umiri in normalno steče delo in da vsi skupaj pričakujemo, da se bodo prvenstveno spoštovale vrednote, kot so poštenje, prizadevnost, skrb za skupno dobro, mir in še kaj podobnega.

Ker bo prva slana pričela naznanjati tudi prihajajočo zimo, na območju občine pa je odprtih veliko gradbišč, se z delom mudi.

Pogodbeni roki so zastavljeni tako, da naj bi bila večina začetih investicij končana pred zimo.

Če skušam potegniti črto pod naša početja, potem ugotavljam, da je v izvedbi največ projektov doslej.

Naj jih omenim le nekaj:

- v polnem teku so dela na cesti skozi staro trško jedro v centru Vitanja,
- v grobem so končana dela na izvedbi nasutja ceste v Zgornjem Breznu,
- dela potekajo tudi na obvoznici Sp. Brezen, zaključila naj bi se pred zimo,
- skupaj z Občino Zreče izvajamo posodobitvena dela na 3 km cestnem odseku Skomarje-Hudinja,
- v kratkem bodo stekla tudi dela na cesti Trebuhinja-Firer,
- letos bomo izvedli še redni vzdrževalni program na lokalnih cestah,
- kot vsako leto se mora tudi letos izvesti program vzdrževanja gozdnih cest,
- po planu moramo izvesti sanacije cest po neurju,
- začenja pa se tudi izgradnja asfaltne prevleke v Stenici in na Hudinji.

Toliko o cestah.

Naj dodam, da je za naselje Zg. Brezen dano v uporabo dodatno črpališče novega vodnega vira, kar bo prebivalcem tega območja zagotovilo oskrbo z neoporečno pitno vodo na dolgi rok.

Kot opažate sami, potekajo obnovitvena dela na strehi hriberške cerkve.

- Zadnja usklajevanja potekajo v razgovorih za izgradnjo širokopasovnega omrežja.

- Potekajo priprave za gradnjo novega mostu v Jelševi loki in Pirhovega mostu.

Za nameček še morda najbolj udarna novica:

- Vitanjčani smo po dolgoletnih razhajanjih uspeli kompromisno rešiti vprašanje čistilne naprave,

- omenjena rešitev pomeni tudi dodatne pridobitve v samem centru Vitanja – pomeni dokončno ureditev kanalizacije tako v centru kot v naselju Štajnhof. Izgradnja slednjega odseka pomeni tudi cestišče s pločnikom, javno razsvetljavo in ostalo spremljajočo infrastrukturo. Za uresničitev teh ciljev namenjam kar 600.000 Eur.

V sklopu omenjenega dogovora se že formira »gradbišče pri Mercatorju«.

Nismo pozabili na lekarno; zanjo pridobivamo gradbeno dovoljenje, skušamo rešiti problem novih zdravstvenih prostorov.

Seveda potekajo vzporedno še vse vsakdanje aktivnosti: priprava novih načrtov, zagotavljanje sprotnih potreb očanov.

Ne gre brez problemov na področju šolskih prevozov, kjer gre prevečkrat za izsiljevanja.

Pri izvedbi investicij je zelo pomembna strpnost in vaše pozitivno sodelovanje. Zahvaljujem se vsem, ki strpno sprejemate dogajanja, posebno v trškem jedru.

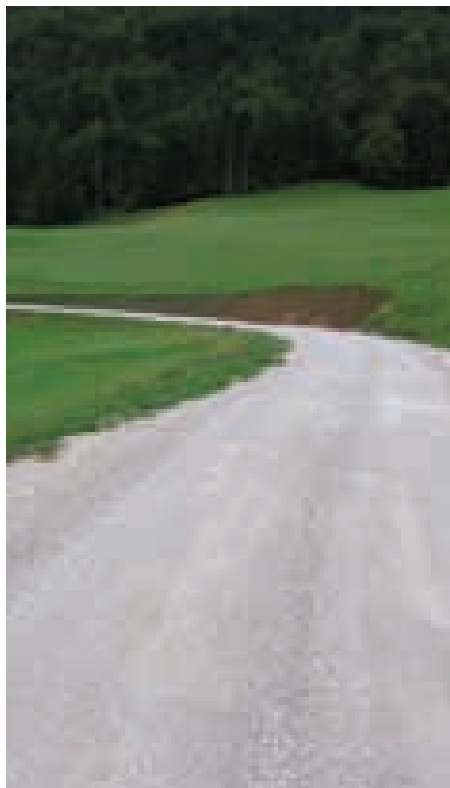
Upam in želim, da bi vsa končana dela pomenila trajne pridobitve, ki bodo služile namenu in bodo v zadovoljstvo čim širšemu krogu občanov in še mnogim prihodnjim rodovom.

V pričakovanju dobrih skupnih sadov želim, da se skupaj veselimo letošnje jeseni!

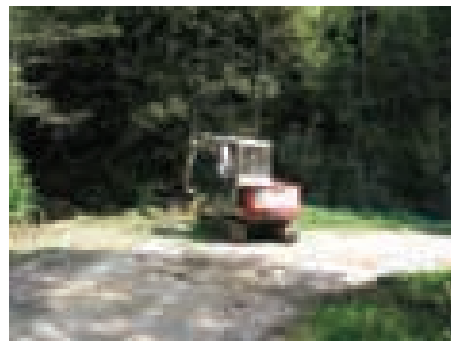
Nekaj projektov v teku

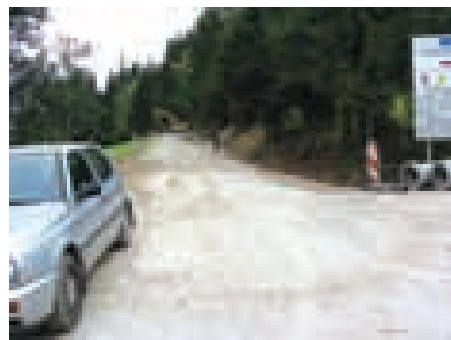
Dela na cesti skozi staro trško jedro v centru Vitanja.

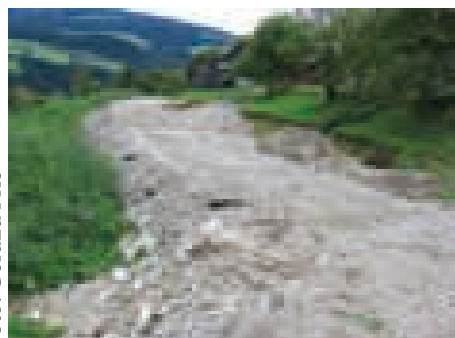
Dela na izvedbi nasutja ceste v Zgornjem Breznu.

Sanacija ceste Kavčič – Kričaj po neurju.

Skupaj z Občino Zreče izvajamo posodobitvena dela na 3 km cestnem odseku Skomarje-Hudinja.

Dela potekajo tudi na obvoznici Sp. Brezen.

Foto: Gorazd Fric

»Hriberca« dobiva novo podobo

Pa se je začelo. To lahko z veseljem izrečemo vsi, ki smo kakorkoli povezani s to lepoticco na vrhu hriba. Komaj smo čakali, da se začne prepotrebna obnova cerkve Marije Pomočnice na Hriberci. 4. avgusta so začeli postavljati odre in mnogi dvomljivci so še vedno dvomili. Čez nekaj dni se je zaslíšal glas obnovitvenih del.

Delavci pod vodstvom Jožeta Podgrajška so pridno začeli odkrivati streho, prebirati skrilj in ga zlagati na palete. Stari, a še vedno uporabni, skrilj se bo uporabil pri prekrivanju podružnih cerkva.

Če se odpravimo na Štajnhof, že lahko vidimo nov skrilj na strehi. Obrobe in žlebovi, ki jih je montiral Marjan Borovnik s sodelavci, se še sramežljivo skrivajo pred soncem in našimi očmi.

Pred glavnim odrom pa se že opazi nov oder za obnovo pročelja, ki jo bo opravilo podjetje Kongrad d.d. iz Slovenskih Konjic.

Upam, da nam bo vreme šlo na roko, da bodo dela končana do 25. oktobra. Ob koncu del pa bo prišel tudi dan plačila. Celotna obnova znaša okrog 250.000,00 evrov. Ministrstvo za kulturo bo prispevalo 71.336,91 evrov v dveh obrokih (31.336,91 letos in 40.000,00 drugo leto). To je 29 % celotne investicije. Ostalo moramo zbrati sami. Manjka nam še okrog 53.000,00 evrov.

Zato naprošam podjetnike in druge ljudi dobre volje, da nam priskočijo na pomoč s svojimi prispevki. Te lahko prinesete osebno

na župnišče ali pa nakažete na TRR SI0600 0097 0368 317 pri Banki Celje. Možno pa je tudi botrstvo pri obnovi strehe. Prispevek za botrstvo je od 1000,00 evrov naprej. Imena botrov bodo dana v »bučko« pod križem na strehi.

Upam, da nam bo s skupnimi močmi uspelo poplačati vsa dela. Vsem, ki ste že prispevali svoj delež do sedaj (seznam je viden na oglasni deski v cerkvi), pa se iskreno zahvaljujem.

Jože Turk, župnik

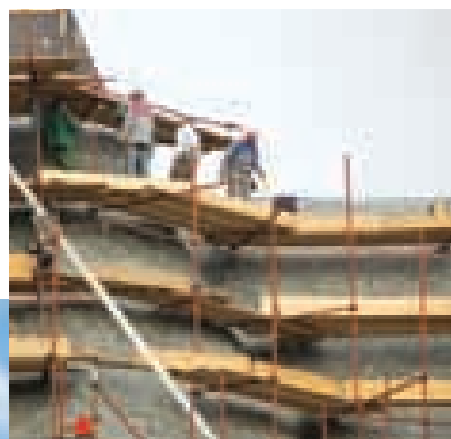

Foto: Tone Ošlak

Iz zapisnika redne seje občinskega sveta

Na junijski redni seji je občinski svet sprejel predlog povišanja mesečnih cen programov v vrtcu na 400 za oddelek prvega starostnega obdobja in na 300 za oddelek drugega starostnega obdobja. Občinski svet je potrdil tudi strošek specialnega pedagoga za 3 ure tedensko v mesečnem znesku 270 s prispevki delodajalca, stroške vzgojiteljice, ki bo vodila skrajšano obliko v obsegu 240 ur, v skupnem znesku 2.690 in stroške zamenjave pohoštva v vrtcu po zahtevi Zdravstvenega inšpektorata RS v znesku 11.354.

Po pregledu poročila Nadzornega odbora Občine Vitanje o poslovanju v letu 2007, ki je bilo potrjeno, je občinski svet obravnaval zaključni račun za leto 2007. Ta je bil sprejet v predlagani vsebini in obliki. Tajnik občine mag. Srečko Fijavž je predstavil razloge za pripravo in vsebino aneksa h kupoprodajni pogodbi za parcelo na vasi, ki jo je Kongrad d.o.o. kupil z namenom zgraditi poslovno stanovanjski objekt in v njem zagotoviti ustrezne prostore za opravljanje zdravstvene dejavnosti. Skupna ugotovitev Občine Vitanje kot prodajalca in Kongrada kot kupca je bila, da kupec po pogodbeno dogovorjenih cenah ne more zagotoviti prostorov v skladu z veljavnimi standardi gradbene in arhitekturne stroke ob upoštevanju zakonodaje s področja zdravstva in da nobeden od ponujenih predlogov kupca ne

ustreza finančnim možnostim občine. Tako je s tem aneksom Občina Vitanje odstopila od nakupa oz. menjave sedanjih poslovnih prostorov zdravstvene dejavnosti za nove pri gradnji prvega objekta. Tako bo Kongrad vse prostore prodajal prosto na trgu.

Občinski svet je obravnaval predloge za podelitev občinskih nagrad, ki so bili posredovani na razpis za nagrade in priznanja. Po razpravi so svetniki sprejeli sklep o podelitvi priznanja – Zlatega grba Občine ge. Marjani Pesjak, priznanje Občine Vitanje z denarno nagrado Društvu prijateljev mladine in prav tako priznanje Občine Vitanje z denarno nagrado trenerju šolske košarkarske ekipe OŠ Vitanje Simonu Lazniku. Občinski svet se je tudi strinjal s podelitvijo priznanj župana članom košarkarske ekipe starejših dečkov OŠ Vitanje za osvojenost četrto mesto na državnem prvenstvu v košarki za starejše dečke osnovnih šol Slovenije in pomočniku trenerja Robiju Matevžiču.

V zvezi z organizacijsko strukturo Javnega zavoda Zdravstveni dom Slovenske Konjice je občinski svet kot predstavniško telo soustanoviteljice Občine Vitanje podprl odlok o izločitvi te organizacijske enote iz Javnega zavoda Zdravstveni center Celje in o ustanovitvi samostojne enote. Pri obravnavi spremembe načrta razvojnih programov je bil projekt izgradnje kanalizacijskega sistema Vitanje

- območja Štajnhof uvrščen v realizacijo v letu 2008, zabeležen je bil investicijski strošek dobrih 11 tisoč evrov za opremo v vrtcu in za investicijsko vzdrževanje in izgradnjo občinskih cest. Skoraj 100 tisoč evrov je bilo v dveh letih namenjeno za cesto Hudinja-Skomarje, ki je skupni projekt z občino Zreče in bo 70% sofinanciran s sredstvi iz Evropske unije. Ob potrditvi realizacije projekta izgradnje kanalizacije na Štajnhofu se je razvila tudi razprava o nadaljevanju pogajanj o poravnavi spora glede čistilne naprave Vitanje. Sprejet je bil sklep, naj občinska uprava po uskladitvi besedila pristopi k podpisu in realizaciji poravnave, da se zadeva lahko zaključi in se nadaljujejo nadaljnji postopki. V zvezi z referendumom o pokrajinah je občinski svet zavzel stališče, da podpira ustanovitev celjske pokrajine v predlaganem obsegu območja in da je referendum nepotreben. Tajnik občine mag. Srečko Fijavž je svet seznanil s postopkom zbiranja prijav in odobritvijo državne pomoči za sanacijo cest po zadnjem neurju v letu 2007. Župan je povedal, da bo poraba pridobljenih sredstev in sanacija potekala po planu in na način, ki ga predpisuje država, saj tudi nadzor izvajajo državne institucije.

Iz zapisnika seje povzela Romana Holobar

Organiziranost, pristojnosti in pooblastila občinskega redarstva

Bodo občine po novem imele svojo lokalno policijo? Bo občinski redar po novem občinski miličnik ali policist? Bo smel nositi strelno orožje? Bo moral posredovati ob gostilniških pretepih? Bo občina morala zagotoviti 24-urno pristojnost občinskega redarja ali več po celotnem svojem območju? Taka in podobna vprašanja je slišati vse od sprejetja Zakona o občinskem redarstvu. Glede na razlago snovalcev zakona so odgovori na zastavljena vprašanja negativni. Zagotovo pa zakon prinaša pomembne novosti in celovito ureditev tega področja.

Občinsko redarstvo je pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdrževati javni red in mir.

Občinski redar ima pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

- opozorilo,
- ustno odredbo,
- ugotavljanje istovetnosti,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- uporabo fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje ter plinskega razpršilca.

Občinski redarji se morajo strokovno usposobiti in opraviti preizkus znanja. Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev določa:

- program in čas osnovnega strokovnega usposabljanja in način opravljanja preizkusa znanja,
 - program in način obdobjnega izpopolnjevanja.
- Program osnovnega strokovnega usposabljanja obsega 370 ur strokovno teoretičnega in praktičnega

usposabljanja. Za opremo občinskih redarjev se štejejo službena vozila, tehnična oprema in osebna oprema. Pod osebno opremo občinskega redarja spadajo: kovinske lisice, plastična zatega, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službena torbica, odsevni brezrokavnik, piščalka z vrstico, STOP loparček in žepna svetilka.

Nove naloge, ki jih natančno opredeljuje Zakon o varstvu javnega reda in ki jih poleg policije lahko od uveljavitve Zakona o občinskem redarstvu ter sprejetja OPV opravljajo tudi občinski redarji, so:

- nedostojno vedenje (7. člen),
- beračenje na javnem kraju - vsiljiv ali žaljiv način beračenja (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov - zaseg predmetov (11. člen),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (14. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali za zastraševanje drugih oseb (19. člen) in
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

Na območju občin, kjer deluje medobčinski inšpektorat se je do sedaj pokazalo največ potreb na področju mirujočega prometa. Stalna prisotnost občinskega redarja bi število prekrškov s tega področja močno zmanjšala. Globe, ki jih izreče občinski redar, se stekajo na račun občine, v kateri občinski redar deluje.

Glede prekrškov s področja Zakona o varstvu javnega reda in miru bi lahko ocenili, da se bo občinski redar največ srečeval s kršitvami 12. člena (poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe), 13. člena (pisanje po objektih) in 14. člena (vandalizem). V šestih letih beračenja in nedovoljenega kampiranja nismo zasledili. Iz dosežanje prakse je sklepati, da bo verjetno potrebno

ukrepati zaradi kršitve 19. člena - uporabe živali za zastraševanje. Pričakovati je težave pri dokazovanju omenjenih prekrškov.

Kaj prinaša Zakon o varstvu javnega reda in miru, je natančneje težko napovedati, saj ga občinska redarstva v celoti še ne izvajajo. Izvajati ga bodo začela po sprejetju OPV in po uspešno zaključenem usposabljanju občinskih redarjev.

Občinski program varnosti je temeljni strateški dokument. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Obsega naloge v zvezi z varnostjo, določene z zakoni in občinskimi predpisi, lahko pa tudi druge naloge, ki jih občinski svet določi na podlagi ocene varnosti v občini. Izvajanje OPV je potrebno redno usklajevati s programi policije. Za to usklajevanje in za redno medsebojno sodelovanje sta odgovorna župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine. OPV sprejme občinski svet na predlog župana. Sprejeti ga je potrebno do 1. januarja 2009.

Zato je OPV pomemben dokument za delovanje občinske redarske službe. Opredeljuje:

- izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini,
- cilje in ukrepe za zagotovitev teh ciljev,
- konkretne nosilce oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev,
- finančne posledice.

Za območje vseh sedmih občin bodo za zagotavljanje zakonskih obveznosti v začetku zaposleni trije občinski redarji. Glede na pristojnosti te službe bo verjetno večkrat potrebna prisotnost vsaj dveh redarjev na enem kraju. Težave pričakujemo lahko tudi v primeru, ko bi moral biti občinski redar hkrati na več lokacijah. Potrebno je upoštevati tudi odsotnost v času letnega dopusta, izobraževanja, morebitnega bolniškega staleža...

Ali bo to zadoščalo, bo pokazal čas.

Pripravila: Nataša Kos

Potrditev območja LAS "Od Pohorja do Bohorja"

Lokalna akcijska skupina (LAS) "Od Pohorja do Bohorja", ki obsega območje občin Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje in Zreče, je bila uspešna na javnem razpisu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za izbor LEADER območij. LAS "Od Pohorja do Bohorja" je nastala s sodelovanjem, ki se je ob strokovnem vodenju RA Kozjansko razvijalo na podlagi skupnega Programa razvoja podeželja in krepilo ob izvajanju različnih skupnih projektov s ciljem prispevati k hitrejšemu in celovitemu razvoju podeželja. LAS "Od Pohorja do Bohorja" je s tem, ko je bila izbrana za LEADER območje, pridobila pravico do črpanja sredstev iz naslova ukrepov iz 4. osi Programa razvoja podeželja, za kar je Slovenija za programsko obdobje 2007-2013 namenila skoraj 34 milijonov evrov. Natančen obseg sredstev za posamezno izbrano LAS bo Ministrstvo

za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano določilo za vsako leto posebej. Za leto 2008 naj bi prišel sklep o dodelitvi sredstev v avgustu ali septembru. Sredstva, ki bodo LAS dodeljena v letu 2008, bo mogoče črpati do leta 2010. Vsaka LAS pa bo morala skupaj z vključenimi občinami in nosilci projektov zagotoviti še potrebna lastna sredstva za sofinanciranje izvajanja izbranih projektov, da bo mogoče izkoristiti dodeljena evropska sredstva.

Glavni namen in cilj vseh LEADER LAS v Sloveniji je priprava in izvedba projektov za razvoj podeželja, temelječih na dejanskih potrebah in zmožnostih lokalnega okolja ter ob aktivni vlogi lokalnega prebivalstva.

Suzana Zupančič,
Razvojna agencija Kozjansko

Kmečka tržnica »odpira« vrata

Pred petimi leti se je prvič porodila ideja, da bi bilo pametno, če bi tudi v Vitanju odprli kmečko tržnico. Ta ideja se bo uresničila v soboto, 27. 9. 2008, ko se bo pričelo poskusno obratovanje tržnice.

**Tržnica bo odprta vsako soboto od 9. do 11. ure.
Uradno odprtje bo ob praznovanju dneva kmetič,
to je v nedeljo, 19.10.2008.**

Na tržnici se bo odvijal promet :

- s kmetijskimi pridelki,
- proizvodi dopolnilnih dejavnosti,
- izdelki domače obrti,
- rabljenimi kmetijskimi stroji
- in drugimi rabljenimi predmeti.

Kje bo tržnica?

Možnih je bilo kar nekaj lokacij, na koncu pa je bila izbrana lokacija pri kulturnem domu oziroma pri turistični hišici Olcarki. Ti pa se lahko spremenijo. Če se bo ugotovilo, da ta lokacija ni najbolj primerna, se bo iskala primernejša.

Če hočemo, da bo tržnica delovala, morata biti izpolnjena dva pogoja:

- ponudba blaga – zadostno število prodajalcev,
- povpraševanje po blagu – zadostno število kupcev.

Zato v soboto, 27. septembra 2008, ob 9. uri vsi, ki lahko ponudite kmetijske proizvode in pridelke, in tisti, ki bi želeli kupiti zdrave pridelke, pridelane v našem domačem okolju,

NASVIDENJE NA KMEČKI TRŽNICI!

Viktor Jager

Se ju še spominjate?

Francika (na levi) in njena hči sta bili iz Markovcev pri Ptujju. V Celje sta se pripeljali s konjsko vprego, kasneje tudi že z vlakom, z vso prtljago in tam na tržnici prodajali cel teden (dokler sta pač imeli robo). Ob sobotah pa sta se podali z edinim avtobusom v Vitanje in tam prespali pri Mavcu (sedaj Krajncu), kjer sta v soboto in nedeljo prodajali semena in čebulo. Svoj prostor sta našli pod nadstreškom Pirhove »štale« (kjer sedaj stoji blagovnica). Prodajali sta tudi »weinstein« (vinski kamen). Jaz sem bila takrat še majhna in obe teti, kot sem ju klicala, sta mi bili zelo pri srcu. Bili sta tako prijazni in topli, še posebej pa mi je bilo všeč njuno narečje. Ker sta bili obe že starejši, sta počasi opuščali to delo.

Kasneje sta občasno začeli prodajati ga. Nežika in njena sestra iz sosednjega Ptujja. Vozili sta se s kolesom in nanj obesili vence čebule in česna, v cekarju pa sta imeli semena. Tudi kumare so se včasih znašle zraven. Takrat sta se pripeljali s konjsko vprego (kdor je pač takrat prevažal potnike). Prespali sta v gostilni Kuzman, nekajkrat pa tudi pri nas po priporočilu Francike. Ga. Nežika se je na pot podala prvič, ko je bila stara 14 let; prišla je s starši. Kasneje je hodila sama, občasno pa je vzela s sabo tudi sestrično.

To tradicijo ohranja še danes, ko s pomočjo svoje snaha Jožice prodaja na bolj sodoben način. Še vedno pa se držita svoje lokacije pri Pirhu ali Mavcu, kakor želite.

Marinka Krajnc

Nasmeh polepša dan

Sem Sonja Verbnik iz Spodnjega Doliča v Vitanju. Rojena sem bila 3.10.1954 v Celju in sem od rojstva invalid. Ko sem dopolnila tri leta, sem večino zdravljenja preživel v bolnišnicah, kasneje pa v zavodih, kjer sem bila do sedemnajstega leta. Osnovno šolo sem obiskovala v Kamniku in Vipavi, kjer sem se tudi naučila samostojnosti pri delu. Ko sem dopolnila osemnajst let, sem prišla ponovno domov, kjer so zame skrbeli starši. Težko se je bilo privaditi na samoto, saj te v zavodu nisem čutila, bila sem med svojimi vrstniki. Po mamini smrti sem ostala sama z bratom Jožetom. Bilo je zelo hudo, saj sem večino časa preživela sama, priklenjena na voziček. Od leta 2001 imam »pomoč na domu«. Pomagajo mi prijazne socialne oskrbovalke iz Lambrechtovega doma. Pomoč potrebujem pri osebni higieni, gospodinjstvu in občasnem prinašanju živil iz trgovine. Zelo sem hvaležna, da imam pomoč, saj brez nje ne bi mogla živeti doma. Prva 3 - 4 leta je hodila k meni socialna oskrbovalka Vera Friškovec, sedaj pa me vsak dan obiskuje in mi pomaga socialna oskrbovalka Irena Križnik. Z njimi se zelo dobro razumemo.

V prostem času rada šivam gobeline in berem romane. Zelo rada se udeležim kakšnega srečanja, ki ga organizira društvo paraplegikov. To so jesenski pikniki in novoletna srečanja.

Rada bi se zahvalila občini Vitanje, ker mi plačuje storitev pomoči na domu. Rada pa bi se zahvalila tudi vodji pomoči na domu Darji Hostej, ki me pogosto obišče in skrbi, da delo poteka redno.

*Uporabnica pomoči na domu
Sonja Verbnik*

Varstveno delovni center Slovenske Konjice

Varstveno delovni center (VDC) Slovenske Konjice je enota regijskega zavoda VDC Šentjur, v katerem se izvaja varstvo, vodenje in zaposlitev pod posebnimi pogoji za odrasle osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju.

VDC Šentjur sestavljajo enote Šentjur, Slovenske Konjice in Šmarje pri Jelšah.

V enoto Slovenske Konjice so vključeni varovanci iz občin Vitanje, Slovenske Konjice in Zreče. Enota Slovenske Konjice je odprla vrata prvim varovancem leta 2002, sedaj pa jo obiskuje 27 odraslih varovancev. Nahajamo se v sodobno oblikovanih, svetlih in prijaznih prostorih v neposredni bližini mestnega jedra.

Naše osnovno poslanstvo je nudenje ustrezne zaposlitvene dejavnosti vključenim varovancem. Zaposlitveni program je razdeljen na lastni program (izdelki iz lesne delavnice, izdelki iz tekstilne delavnice in drugi izdelki iz papirja, gline ter poslovna darila po želji naročnika) in kooperantski (povezovanje s ponudniki kooperantskih del).

V času, ki ni namenjen zaposlitvi, pa se varovanci ukvarjajo z različnimi aktivnostmi, ki so namenjene sproščanju, razbremenitvi in dobremu počutju. Pestra paleta aktivnosti varovancem omogoči ustvarjalnost, spoznavanje novih vsebin in aktivno preživljanje prostega časa.

Te aktivnosti so razdeljene v tri sklope:

1. aktivnosti vseživljenjskega učenja (kuharstvo, plesne vaje, glasba, likovne aktivnosti, delo na računalniku, gledališki krožek, ugankarstvo, samozagovorništvo...);

2. šport, rekreacija, družabništvo (kopenje v bazenu, telovadba, sprehodi, oddih na prostem...);

3. socializacija (obisk videoteke, knjižnice, nakupovanje, obiski prirediteljev, sodelovanje z ustanovami, nastopi ...).

Naš temeljni cilj je zadovoljstvo in dobro počutje slehernega varovanca ter upoštevanje njegove individualnosti.

*Vodja enote Leon Štemberger,
Slovenske Konjice, 11. 09. 2008*

Popravki

V 22. številki Vitanjčana, ki je bila izjemno obsežna in se je v objavo uvrstilo tudi kar lepo število člankov »v zadnjem trenutku«, se je vanje prikradlo nekaj tiskarskih napak. Vse so bile storjene in/ali spregledane nenamerno in se zanje bralcem in avtorjem iskreno opravičujeva. Napake, ki jih z dovoljenjem avtorjev člankov popravljava danes, so bile:

Str. 7:

V članku Odločba o dostavi pošiljk se konec prvega odstavka pravilno glasi: Podpisane občane je zastopal prvopodpisani g. Jože Fijavž.

Str. 8:

V članku g. Franja Maroška o čebelah se naslov pravilno glasi takole: Naše prijateljice čebele – umirajo.

Str. 13:

V članku Predavanja, razstave in priznanje... je na začetku manjkal del besedila. Prvi odstavek članka se glasi: Lepo je spomladi opazovati naravo, kako se prebuja in odeva v zeleno barvo. Topli sončni dnevi so bili tudi travnikom dober zagon za hitro rast trav, ki smo jih že dokaj hitro lahko prvič pokosili.

*Lektorica Marija Menih
in odgovorna urednica Romana
Holobar*

Razmišljam – ugotavljam

1. Hrana postaja vedno dražja

Potem ko smo se vsi nekoliko (eni bolj, drugi manj) razvadili lahkotno živeti, ko so naše zahteve postale skoraj neomejene in ko smo veliko obdelovalne zemlje opustili in skrčili, še več pa je žrtvovali za široke ceste in številna športna igrišča, se počasi zavedamo, da živimo od zemlje, ki pa se ne da povečati. Zemlja ima meje, tako kot jih imajo tudi naravne dobrine. Človeštvo se sooča z vedno dražjo hrano. V nekaj letih se je riž (osnovna hrana za mnoge) podražil kar za 217 odstotkov, pšenica za 136 odstotkov. To so skrb zbujajoče podražitve. Generalni sekretar OZN pravi, da bi potrebovali 755 milijonov dolarjev, če naj bi omilili pomanjkanje, dobil pa jih je 18 milijonov.

»Boj proti lakoti je moralni izziv za vse nas, hkrati pa je grožnja politični in gospodarski stabilnosti.« Da, moralni izziv je to, da se učimo živeti skromno in nezahtevno in z zemljo ravnati kakor z materjo, ki nas preživlja. Grozljiva je podoba: na eni strani so ljudje, ki si lahko vse privoščijo in kruh mečejo v smeti, na drugi strani pa množice, ki čakajo v vrsti, da lahko kupijo pest riža. Ta podoba je lahko resna grožnja svetovnemu miru, a resnica je, da bi bil »svet za vse dovolj bogat in srečni vsi bi bili, če kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili«. Še eno spoznanje se ponuja: Bog vedno odpušča, človek včasih kaj, narava nikoli ničesar.

2. O vzgoji

Vzgoja je najtežja umetnost in le malo staršev jo za silo obvlada. Mnogi starši se malo zavedajo resnosti in odgovornosti vzgoje svojih otrok. Učitelji in pedagogi pa menijo, da je stanje zaskrbljujoče, saj je mlade na vseh stopnjah vedno težje motivirati za resno delo, za prizadevno učenje. Delovna disciplina je močno upadla. Že v osnovni šoli se učenci močno zavedajo svojih pravic, ne pa tudi dolžnosti. Otroci se hitro navadi na uščikanje, saj mu morajo drugi le streči in venomer popuščati, nuditi mu vse možnosti in ga celo z lažnimi opravičili opravičevati in za vsako boljšo oceno nagraditi, kakor da se uči za starše in ne zase.

Podobno je na srednjih šolah. V primerjavi z danes je bila nekdanja gimnazija kar prava ustanova učenosti. Zdajšnji šolski utrip pa je precej drugačen. Učitelji ugotavljajo, da se dijaki v šoli vedejo, kakor bi tam

preživljali prosti čas: klepetajo med poukom, hodijo na stranišče, berejo časopise, telefonirajo, potem pa starši izsiljujejo ocene, jim dajejo potuho in podpisujejo lažna opravičila. Ko pa se učenec zlaže tudi staršem, so pa začuden, kako je to mogoče, in ne pomislijo, da so ga tako sami učili. Vzgoja je nadvse resna stvar, saj je mati boljših časov. Celotno najboljše starši so samo za silo dobri, pravijo.

3. Sodobno suženjstvo

Tak je naslov knjižice, ki jo je napisal psihoterapevt Bogdan Žorž. Zelo priporočam, da jo preberete in posebej priporočite mlajšim staršem.

Če vprašate učenca 5. ali 6. razreda, kaj imajo doma, vam bo morda odgovoril: »Ja, imamo hišo, dva avta, računalnik, doma pa ne.« To veliko pove. Raziskave povedo, da otroci malo berejo, zato zelo slabo berejo in se malo naučijo, in da vedno več časa preživijo pred računalnikom, pri čemer več kot tri četrtine časa porabijo za neumnosti, kar pa seveda prinaša celo vrsto negativnih posledic. Otroci na računalnikih po mili volji igrajo igrice ali deskajo po spletu, v žepih imajo zadnje modele prenosnih telefonov, opremljene s fotoaparati in kamerami, vedno manj časa pa so pri delu oziroma v naravi.

Ko so pred 20 leti začeli uporabljati računalnike, so mnogi upali, da bodo človeku odvzeli nekaj dela. Pa se to ni zgodilo. Nasprotno: računalniki so vzeli čas staršem in s tem otrokom starše in staršem otroke. Odtujujejo se! V ZDA iz osnovnih šol jemljejo računalnike, saj so postali neobvladljivi. Otroci na računalniku pride tudi do pornografije, ob kateri si seveda ne more ustvariti slike o zdravi spolnosti. Nemogoče je našteti in predvideti najrazličnejše posledice za otroke, ki postanejo zasvojeni s tehničnimi iznajdbami. Starši nimajo časa za otroka in kakovost staršev je vedno slabša, saj jih starševstva nihče ne uči. Otroci imajo silno potrebo po obeh starših, a jih vseeno mora veliko živeti le z enim od njih. Vse kaže, da bo treba nekaj v samih temeljih spremeniti, če bomo hoteli ohraniti duševno in telesno zdravo mladino. Starši bodo morali nameniti več časa otrokom, otroci pa manj časa različnim tehničnim novostim.

Kaj pa vi menite?

*P. Zdravko Jakop
Šiška, avgust 2008*

Delo – zemlja – življenje

Zadnje čase ekonomisti opozarjajo, da bo hrana vedno dražja, saj so se svetovne zaloge zaradi podnebnih sprememb, suše, poplav in povečanja prebivalstva občutno zmanjšale. Poleg tega so se močno zmanjšala obdelovalna zemljišča. Veliko rodovitne zemlje smo žrtvovali za ceste in igrišča. Tako bomo prisiljeni čim več hrane pridelati doma na svoji zemlji. To pa pomeni delati in delu dati prednost pred zabavo in športom. Sedanje obnašanje do narave je v popolnem nasprotju s stvarniško zamisljivo: »Gospod Bog je vzel človeka in ga postavil v edenski vrt, da bi ga obdeloval in varoval« (1 Mz 2,15). Moderno obnašanje pa podpira dvojje: a) vsak človek družbe mora kupovati, uporabljati, jesti, zapraviti, uničiti in zavreči zadostno količino blaga in uslug; b) večina prebivalstva se mora odreči vsaki aktivnosti, za katero niso potrebni dragi stroji in strojna obdelava. Potem sodobno gospodarstvo teče brez zastoja!

Da bi človek edenski vrt »obdeloval in ga varoval«, nam duhovni mož Carlo Carretto svetuje: Če bi jaz odločal, bi dal prednost podežlju in naravi ... Vi pa ste izvajali nasilje nad gozdovi, onesnažili reke, potoke, vse stvari ste izropali kot razbojniki. Če bi nebo, morje ali rudniki imeli sodišča, bi bili vi vsi ali skoraj vsi obsojeni na smrt. Sicer pa tako sodišče že obstaja, čeprav nevidno, in vi že plačujete kazen. Veselje je zbežalo iz vaših hiš, ki so že kar preveč lepo zgrajene, vendar pa v njih ni prijaznosti, ni humorja in postajajo prazne ... Naredite iz zemlje vrt in ta vrt bo postal rajski vrt, ki vam bo dal tisto, kar iščete: kruh in mir ... Če fant proda motor in kupi kolo, mu dajte nagrado. Če kmečka hiša umno gospodari, seje zdravilna zelišča, ji izrecite javno zahvalo in to objavite v časopisu. Zaprite pa tiste, ki uničujejo travnike, naložite kazen tistim, ki brez potrebe

sekajo drevje ... Otroka, ki je nalašč pomečkal rožo ali mučil živali, pošljite spat brez večerje ... (prim. Jaz, Francišek, str. 116)

Tudi psihater prof. dr. Hubert Požarnik daje dober nasvet (razvajanem ne bo všeč!), kako naj bi se vedli in ravnali v industrijsko-potrošniški družbi: »Hoditi peš namesto voziti se z avtom, plesti jopico za otroka in ne kupiti že narejene, prekopati vrt namesto potovati na oddih z letalom, rezati kruh z navadnim nožem in ne z električnim, kuhati doma pridelano hrano namesto hrane iz konzerv, voziti se s kolesom v naravo namesto občudovati naravo na televizijskih ekranih, krepiti mišice z delom namesto z aparatom za masažo« (Proti toku, str. 82).

Če se bomo oprijeli takih nasvetov, bomo obvarovali naravo in svoje zdravje. Da, za zdravje gre. Nedavno sem v neki študentski ambulanti bral (in si zapisal) naslednje priporočila: Izkušnje kažejo, da vsakovrstna telesna dejavnost poveča odpornost organizma, krepi moč mišic in čvrstost kosti; zmanjšuje tveganje za bolezni srca in ožilja, raka in sladkorne bolezni, izboljšuje razpoloženje ter telesne in duševne sposobnosti. Priporočljive so koristne telesne dejavnosti: hitra hoja, tek, hribolazenje, kolesarjenje, pešačenje, vožnja s kolesom, peš v šolo, službo, po nakupih; še bolj koristno je vrtnarjenje, kidanje snega, košnja, hišna opravila ... Na tak način se lahko izognemo pomehkuženju in zaspanosti.

Danes mnogi menijo, da sta bolj kot delo pomembna zabava in šport. Res je bolje, da so mladi zaposleni s športom, namesto da bi posedali po lokalih ali sedeli pred ekrani ali preganjali dolgčas z mobiteli. Še bolje pa bi bilo, če bi se naučili delati. Koliko koristi bi imeli! Delovne navade, zdrav telesni in duševni razvoj, manj stranpoti

... Bolje bi bili pripravljeni na zakonsko/družinsko življenje, z delom bi prispevali svoj delež družini in družbi, bolje bi bili pripravljeni na napore, ki bodo potrebni, itd. Delati in živeti v naravi je nekaj čudovitega, medtem ko se je šport spridil in nima tistega pomena, kot ga je prvotno imel: Mens sana in cor-

pore sano (zdrav duh v zdravem telesu). »Velika trgovina in veliki šport skrbita le za denarni interes in lasten prestiž. Trgovina močno izrablja verske praznike, zadnje čase tudi šport ne spoštuje več dnevo, ki so verniku sveti. Na cvetno nedeljo so bile športne tekme, podobno na veliki petek in veliko soboto. Formule 1

na veliko noč nihče ne ustavi. Kakšno češčenje boga – denarja. Moni Ovadia ponavlja, da danes zmaguje zlato tele (športa).« (Naš vestnik, Trst, april 2008) Zdravniki svirajo mlade: oglušeli boste, ker poslušate hrupno glasbo, oslepli boste, ker ste na zabaviščih pod žarometi, za rakom boste zboleli, ker

preveč uporabljate aparate, ki močno sevajo ...

Dragi mladi, živite zdravo, delavno, odgovorno, služite si sami svoj kruh in delajte tudi za skupno dobro. Pa ne pozabite, živite z naravo!

P. Zdravko Jakop
Šiška, spomladi 2008

Gospod, glej, prihajam, ker si me klical

Dovolite, spoštovani bralci in bralke našega občinskega glasila, da tokrat zapišem nekaj besed na pot dogodkom, ki sledijo in so vsekakor povezani ne samo z menoj, ampak tudi z vsemi župljani domače vitanjske župnije.

26. oktober 2008 bo gotovo za vedno ostal eden izmed najlepših dni v mojem življenju, saj bom ta dan, ako Bog da, v domači župniji, po rokah škofa posvečevalca zaznamovan s prvo stopnjo svetega reda – daikonatom. Zelo želim, da vsak izmed vas na svoj način čuti, da je ta dogodek v veselje vseh nas. Mnogo vas je, ki ste svoje molitve, žrtve in dobra dela vrsto let darovali za rast in stanovitnost duhovnih poklicev, tudi mojega. Živo se zavedam, da si poslanstva, ki mi ga daje Bog, nisem sam izvolil. To je dar Stvarnika, podeljen tudi zavoljo vseh, ki me spremljate, zame molite in z lepo besedo in z gledom podpirate moje delo in pot do duhovništva.

Cerkev pozna v zvezi s svetim redom 3 stopnje posvečenja: prvo stopnjo diaconat ali strežništvo, drugo prezbiterat ali duhovništvo in tretjo episkopat ali škofovstvo. D i a k o n s k o posvečenje je

neobhodna stopnja, ki jo prejme kandidat za duhovnika nekaj mesecev pred mašniškim posvečenjem. S posvečenjem, ki ga vedno podeljuje krajevni škof, s posvetilno molitvijo in polaganjem rok, prejme kandidat neizbrisno znamenje. Tako je v moči svoje nove službe diacon najtesnejši sodelavec duhovnika in škofa pri oltarju. Na poseben način mu je zaupana služba oznanjevalca Božje besede in delilca nekaterih zakramentov, kot sta sveti krst in sveti zakon, prav tako pa lahko diacon vodi pogrebno opravilo. S službo diaconata kandidat sprejme tudi dolžnosti celibata, obljubo pokorščine predstojnikom in cerkvenemu nauku

ter dolžnost vsak dan opravljati molitveno bogoslužje ali brevir.

Tako sem vam na kratko opisal svojo novo službo. V dneh neposredne priprave, se vam priporočam v molitev. **Vse prisrčno vabim, da se pridružite praznovanju celotne celjske škofije v nedeljo, 26. oktobra 2008, ob 15.00 uri popoldan v cerkvi Matere Božje na Hriberci. Naj bo to dan, ki ga je naredil Gospod, in naj v vseh nas pusti neizbrisno znamenje Božje navzočnosti in bližine.**

Tomaž SOJČ, bogoslovec

V spomin Ireni Jelenko

Petindvajsetega julija nas je pretresla novica, da je za vedno ugasnilo življenje dragi Ireni Jelenko. Skoraj celo desetletje se je borila s kruto boleznijo in nosila veliki križ do konca svojih dni. V času njenega službovanja v Vitanju je kot patronažna sestra bila med občani zelo dobro sprejeta, saj je s svojim znanjem in dobrosrčnostjo znala pomagati vsakomur, ki smo jo potrebovali.

Med nama se je prijateljska vez porodila že ob rojstvu mojih otrok. Nadaljevalo se je ob obiskih moževe mame, dokler je ni objela zahrbtna bolezen. Najina srečanja so bila od takrat bolj poredka, pa vendar je to prijateljstvo še ostalo.

Iz vsega srca sem hvaležna Ireni za vse nasvete, ki sem jih kdajkoli v življenju potrebovala. Hvaležna sem za vse pozdrave, ki mi jih je pošiljala z romanj, in tudi spominke,

ki jih skrbno hranim. Hvala za vsa sporočila in voščila ob praznikih in rojstnih dnevih. Zelo dobro se zavedam, da je cenila male dobrine, še bolj cenila pa vrednoto družine, ki naj bi bile v vsaki družini toplo ognjišče, ki greje vse člane družine. Tako toplino sem ob obiskih njene družine tudi sama občutila. S tesnobo v srcu in s solzami v očeh smo jo kot velika družina 29. julija v Slovenskih Konjicah pospremili k večnemu počitku. Z lepo mislijo se je bom vedno spominjala, saj bodo njena življenjska moč in dobra dela za vedno ostala v mojem srcu.

Jožica Kuzman

O, grabljice moje

Zelene livade prekrivajo sleherno pobočje in čez poletje zacvetijo v vsej svoji lepoti. Naši pogledi na pisane preproge rož, na mavrične odtenke barvnih strmin so prečudoviti. Trave se s svojimi blede do temno rjavimi cvetovi pozibavajo v lahнем pišu vetra. Valovijo kot poletno žito.

V današnjih časih kmetje večinoma travnike hitro pokosimo zaradi kvalitete krme. Najprimernejši čas je pred letenjem, ko trave šele poganjajo svojo bil s cvetom. Ko se trave razcvetijo v vsej svoji veličini, so travniki torej redkejši, a jih še uzremo, seveda, če jih sploh opazimo.

Tudi pri nas še »imamo« takšne travnike. Na pobočjih, kjer je malo bolj strmo, kosimo le dvakrat in tako se zaradi časa lahko pobočje okiti s cvetovi trav in rož.

V času košnje tega pobočja medse na pomoč povabimo svoje prijatelje, znance, sorodnike... S skupnimi močmi je delo lažje in hitreje opravljeno.

Pokošeno pobočje, košnjo opravijo seveda moški, nato še skupaj pograbimo. Takrat se zasliši pesem O, grabljice moje...

Če se kdo prav takrat ozira v strmino, ga prizor morda spomni na stare čase (takrat je na travnikih zagotovo grabilo več ljudi skupaj).

Po končanem delu sedemo v senco dreves ter marsikdaj tudi zapojemo, zagotovo pa si najprej pogasimo žejo.

Vsem, ki nam pomagata, v »naših« bregih, se zahvaljujem in vas vabim še kdaj na pomoč.

Jožica Rotovnik

Jesen

Zapira duri že poletje,
je potihnil črička glas,
divjad že išče si zavetje,
jeseni hladne tu je čas.

Poslovile so se lastovice,
barve pisane žarijo,
že davnaj spat so šle kresnice,
z odpadlimi listi
se gozdne poti že zlatijo.

Seme, ki pomladi je vzkalilo,
krepilo se, množilo ves ta čas,
sad bogati zdaj je podelilo.
Hvala ti, življenje, za ta dar,
ki nam ga v jeseni daš.

Jožica Rotovnik

Spomini na otroška leta

Takole je nastala fotografija moje vnukinje Anike z venčkom belih drobnih marjetic. Anika jih je nabirala, babica pa ji je pletla venček in se zraven spominjala na svoja otroška leta, ko smo tudi mi otroci pletli take venčke, včasih tudi iz cvetoče beze, da je bil venček videti večji. Igrali smo se razne družabne igre (fuč, gnilo jajce, jemanje zemlje, takrat že tudi kavbojce in indijance na starem gradu. To je bilo okoli leta 59-62 ali pa še kakšno leto kasneje. Bili so tudi prijetni poletni večeri, ko je gospod Majhenič pripeljal zvečer zadnji avtobus, ki je peljal za Vitanje iz Celja v garažo, ki je stala na sedanjem parkirnem prostoru pred blokom (na Gmajni) pod lipami, od katerih dve še danes stojita. Otroci smo ga pričakali na avtobusni postaji na trgu in ga po izstopu potnikov prosili, če se lahko peljemo tistih nekaj metrov do garaže z njim. Če je bil dobre volje, nam je seveda dovolil, mi otroci pa smo mu v zahvalo zapeli pesmico "Naša četica koraka". Pozimi, ko je navrglo tudi do 1 m snega, pa smo komaj čakali, da so cesto splužili (z lesenim plugom) in takrat veselo na sanke, kdor jih je imel ali pa kar na lesene coleke in juhej po cesti od Kuzmana pa skoraj do Petelinšeka. Malo smo še polivali z vodo, da je bolj neslo. Če pa smo hoteli, da se pripeljemo do trga, pa smo odšli do cerkve na Hriberci. Takrat skoraj ni bilo nič avtomobilov in smo si lahko to privoščili, danes pa je vse drugače. Oh, kako je bilo lepo! Mlajšim se to ne bo zdelo tako zanimivo, tistim pa, ki smo to doživljali, je še sedaj lepo pri srcu.

Marinka Krajnc

Izjemna krvodajalska akcija

Krajevna organizacija Rdečega križa Vitanje je 4. septembra 2008 izvedla krvodajalsko akcijo v telovadnici Osnovne šole Vitanje. Že ob 6.30 uri so me pričakali krvodajalci, da sem jih začela vpisovati. Ob 7. uri jih je bilo vpisanih že 30. Malo prej so se pripeljali delavci s transfuzijske postaje Celje. Takoj so jim krvodajalci priskočili na pomoč, da so raztovorili kombi s potrebnimi pripomočki. Ko so vse postavili na svoje mesto, so začeli odvzem. Kri je darovalo 141 krvodajalcev, od tega 8 prvič. Največ

jih je bilo iz Uniorja, Gorenja, Rudnika Velenje, Cometa, nekaj tudi kmetov, dijakov, študentov in upokojencev. Akcija je bila rekordna kljub majhni ekipi transfuzijske postaje Celje. Darovalci so morali malo čakati. Vsi smo zelo zadovoljni z uspehom, saj smo zbrali okoli 56 l krvi za pomoči potrebnim. Krvodajalcem so v Gostilni Kuzman pripravili dobro malico.

Za humano dejanje se vsem krvodajalcem iskreno zahvaljujem.

Adela Pačnik

Krvodajalci zbrani na pikniku že drugo leto

Zbralo se je okoli 50 krvodajalcev in njihovih partnerjev.

V soboto, 5. julija, se je okoli petdeset vitanjskih krvodajalcev in njihovih partnerjev zbralo na Stenici pri Vitanju na že drugem krvodajalskem pikniku.

Le-tega sta donirala **Območno združenje RK Slovenske Konjice** in **Občina Vitanje**, organizirali pa so ga člani odbora RK Vitanje, s predsednico **Adelo Pačnik** na čelu. Zbrani, med njimi tudi sekretarka Območnega združenja RSKS, **Renata Gabrovec**, in župan **Slavko**

Vetrih, so popoldne preživeli ob dobri hrani in klepetu o tem in onem. Seveda je beseda nanelsa tudi na krvodajalstvo. Za hrano in pijačo na pikniku sta poskrbeli družini Mastnjak in Jančič, za sladkosnede pa je poskrbela Katarina Kovše. Želela bi se zahvaliti vsem, ki so na ta ali drugačen način pomagali pri izvedbi,« je dejala Adela Pačnik, ki je zbranim predstavila tudi potrebe slovenskih bolnikov po krvi.

Klavdija Ovčar

Slika: Mateja Sevcnikar

Vitanjski upokojenci

Na pokrajinskem srečanju v Mozirskem gaju in na pikniku pri Polenšku

Pokrajinska zveza društev upokojencev Celje je 31. julija 2008 pripravila srečanje upokojencev iz območja celjske regije. Upokojence sta pozdravila in jim spregovorila: dr. Marija Kožuh, predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije, in Karel Erjavec, predsednik DESUSA. Oba govornika sta upokojencem lepo govorila in nam obljubila vse mogoče. Nismo pa ju preveč pozorno poslušali, saj upokojenci vemo, da se ti funkcionarji menjajo, nam upokojencem pa od njihovih obljub ostane le bore malo. Ob koncu pa samo še ta opazka: organizatorji srečanja so bili neprijetno presenečeni, saj so samo za polovico upokojencev pripravili stole in klopi, druga polovica pa se je odpravila v bližnje gostilne, kjer so lahko sedeli in pili, pa še govornikov jim ni bilo treba poslušati.

Zatem smo si v Radmirski cerkvi ogledali starinske mašne plašče; nekateri so po župnikovi izjavi stari krepko čez 100 let.

Končno pa smo prispeli v Sr. Dolič v znano gostilno Repoluks, kjer nas je čakalo izdatno in okusno kosilo. Ko smo se okrepčali, nas

Foto: Vili Močenik

je s harmoniko presenetil veseli Miha. Za ples so se prve opogumile upokojenke in si začele izbirati svoje soplesalce. Ker pa pravijo, da je vsega lepega in dobrega enkrat konec, smo se tudi mi morali posloviti in odražati domov proti Vitanju.

Kot vsako leto smo vitanjski upokojenci tudi letos organizirali tradicionalni rekreacijski pohod-piknik pri Pulanšku. Obenem smo vitanjski upokojenci pri Pulanšku proslavili tudi 20-letnico obstoja društva (1988 – 2008). Če vreme postreže, kot je letos, se vsak upokojenec pri Pulanšku dobro počuti. Pride ali pripelje se lahko

že po 14. uri, odide pa, kadar se mu zljubi, tudi prespi lahko na seniku. Do 16. ure se nas je nabralo blizu 100, tako da smo lahko začeli uradni program. Predsednik društva g. Jože Hribernik je vse navzoče člane lepo pozdravil in jim zaželel veselo razpoloženje in veliko dobre volje. Seznanil nas je tudi s kratkim programom: vlečenjem vrvi, streljanjem z zračno puško in ulovom rib s trnkom.

Tajnik društva je člane seznanil z nastankom društva 1988. Ustanovitelj in prvi predsednik društva upokojenec Vitanje je bil pokojni g. Edi Petelinšek. Društvo je ob ustanovitvi štelo približno 150 članov. Že naslednje leto je društvo razvilo

svoj prapor. Od ustanovitve se je društvo prilagajalo delovnemu in finančnemu planu. Delovnega je skoraj vsako leto v celoti izpolnilo, finančnega pa v okviru finančnih zmožnosti. Na koncu pa so nam program popestrili še upokojenski pevci, ki so nam za začetek in konec programa zapeli 2 lepi pesmi.

Nato pa se je začel veseli del. Pri vlečenju vrvi so zmagovale ženske. Moški so streljali mimo tarče, pa tudi pri ulovu rib niso imeli sreče. Med tem pa so natakarji kar pridno stregli z jedačo in pijačo. K veselemu razpoloženju je pripomogel tudi lep dan in vesela družba.

Ivan Jeseničnik

Kmečke žene čez poletje

Foto: arhiv društva

V poletnih mesecih, v času počitnic, dejavnosti v našem društvu ni manjkalo. Zagotovo smo imele dosti dela tudi na naših kmetijah in domovih, a smo sodelovale in pomagale s svojimi dobrotami ter tudi kakorkoli drugače na različnih prireditvah.

V mesecu juniju smo zbrane pogostile ob odprtju Goleževega mostu (pri Kovinarju). Spekle smo domače dobrote in jih med zbrane tudi ponudile.

Prav tako smo ob občinskem prazniku pogostile obiskovalce v kulturnem domu. Sodelovale pa smo tudi v kulturnem programu, saj sta dve članici prikazali skeč o kmečki tržnici.

Nato smo v Vitanju praznovali farni dan. V naši cerkvi sv. Petra in Pavla se je pri sveti maši zbralo mnogo ljudi, po cerkvenem obredu pa so članice našega društva in tudi drugi farani zbrane pogostili z domačimi dobrotami (manjkala ni tudi vinska kapljica).

Na farni praznik v popoldanskih urah pa smo se članice skupaj s svojimi možmi odpravile na Stenico, kjer smo pri lovski koči imeli piknik.

V začetku meseca julija smo se kot že nekaj let tudi letos odpravile nabirat zdravilna zelišča. Nato smo organizirale tudi delavnico za pripravo ognjičevega in gabezovega mazila. Delavnico je vodila zeliščarka ga. Marjana Plajhner, bila pa je odprta tudi za širši krog obiskovalcev.

Naša predsednica se je udeležila tudi strokovne ekskurzije v Avstrijo, ki jo je organizirala KG zbornica Slovenije za predsednice društev kmetič Slovenije. Še posebej zanimiv in poučen je bil ogled različnih vrtov.

Tako so minili julijski dnevi, v avgustu pa smo se začele pripravljati na »našo« Holcerijo. Še posebej smo se potrudile za razstavo v kulturnem domu, kjer je peščica naših članic (tistih, ki bolj poznajo stare jedi) postavila na ogled »jedi naših babic«. V povorki smo prikazale stare običaje, sodelovale v reviji starih oblačil, v programu domačih pevcev in skupin smo zapeli pevci Lipa.

V organizaciji Razvojne agencije Kozjansko so tri članice našega društva skupaj s turističnim društvom Vitanje predstavljale občino Vitanje na Kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

Že jesenski mesec september pa smo si »vzele« nekoliko zase. Že kar v prvih dneh, natančneje 6.9., smo se skupaj s svojimi možmi odpravile na morje. Obiskali smo pršutarno v Lokvah, se odpravili na barko, nekaj nas je tudi zaplaval... Zelo lep in zanimiv izlet smo končali v poznih urah.

Že naslednji dan smo pripravile dobrote za Kolesarski klub Rogla ob izvedbi maratona »Po poteh Jurija Vodovnika«.

Tudi pevci in pevke društva smo zapeli na več prireditvah: na Srečanju pevcev in godcev, na Holceriji, konec avgusta smo se udeležili območnega

Uspešne naloge TD Vitanje

Narava je počasi dobivala svojo spomladansko obliko. Ptčki so se že pridno oglašali, nas, člane TD, pa je priganjala naloga, ki smo si jo zadali na občnem zboru. Postaviti nove klopi, obnoviti že dotrajane ob sprehajalnih stezah po obronkih Vitanja in obnoviti tudi turistično uto in okolico okrog nje. Delo nam je dobro steklo od rok. Turistično uto pri kulturnem domu smo lepo uredili tako, da se nam je porodila misel, da bi jo lahko tudi poimenovali in ji dali ime (Olcarka). Za uspešno delo, denarno in materialno pomoč bi se rad zahvalil Občini Vitanje, gospodu direktorju KGZ Slov. Konjice in vsem, ki so pomagali pri delu. Odločili smo se, da bo krst in blagoslov Olcarke opravil gospod župnik Jože Turk ob občinskem prazniku 21.6.2008. Dobro obnovljena in tudi na pogled urejena (ne več uta) si pa res zasluži ime Olcerka. Vanjo je vloženo veliko dela in truda in je del kulturne dediščine Vitanja.

»Na kvatno nedeljoso olcarji privreli!«

Olcerji so privreli tudi na veliko tradicionalno prireditev 20. jubilejno Holcerijo v nedeljo, 10.9.2008, in nam v povorki ponovno prikazali kak že skoraj pozabljeni običaj. Na prireditvi je bilo zelo pestro, saj smo poleg domačinov, ki so se predstavili v pesmi in besedi, med modno revijo starih oblačil lahko pogledali tudi igro Holcerjev skupine Greh ni smeh, ki je bila napisana prav na temo Holcerije. Celotna prireditev je bila zaupana pravemu mojstru, napovedovalcu Danijelu Oplotniku (Jurij Vodovnik - Skomarje), ki je izvirno zaigral tudi Jurija Vodovnika. Vsem sodelujočim in nastopajočim smo v imenu TD dolžni izreči zahvalo za pomoč, kajti brez vas in lepega vremena ne bi bilo uspešne prireditve Holcerija.

Za vse še enkrat vsem prisrčna hvala in lep pozdrav

Predsednik: Jožef Javornik

srečanja pevcev v Tepanju (strokovna ocenjevalka je bila ga. Adriana Gaberščik), v septembru pa smo zapeli tudi na koncertu na Dobrni ter kolesarjem na maratonu Kluba Rogla.

Tako nekako smo čez poletje poleg kakšnega družinskega kopanja, izleta (morda so nekatere naše članice dopustovale več dni) počitnice preživele tudi za skupno dobro nas vseh. Čaka pa nas že tudi pestra prihodnost.

Jožica Rotovnik

Foto: Foto Nareks

20. HOLCERIJA

Foto: Mateja Sevcnikar

Foto: Foto Nareks

Foto: Foto Nareks

HOLCERIJA "20" let

Vitanje se ponaša z bogato naravno, kulturno, etnološko in krajevno zgodovino. Tako kot kraj Vitanje ima tudi TD Vitanje svoje korenine v preteklosti. V košu svojih prireditev pa ima spravljeno veliko tradicionalnosti.

Ena največjih prireditev je "HOLCERIJA", ki je letos imela okroglo obletnico. Ponosni smo na kraj - ponosni na ljudi, ki ohranjajo dediščino naših prednikov.

Priprave na jubilejno "20" Holcerijo so se pričele že v mesecu februarju, ko smo na občnem zboru sprejeli in potrdili program dela TD za leto 2008, obenem pa nanizali

nekaj predlogov in pobud za jubilejno Holcerijo.

Predlog je bil, da pripravimo razstavo - Pregled Holcerije skozi "20" let, prav tako slikovno razstavo Vitanje skozi čas (pomembne hiše, ki jih več ni, razni dogodki v kraju, stare obrti in njihovi ohranjeni predmeti nekoč ter stara oblačila in fotografije, kako so se oblačili nekoč, in pa razna dogajanja na prireditvenem prostoru.

Dobili smo se vsak mesec enkrat, v mesecu juniju in juliju pa skoraj vsakih 14 dni, da smo pregledali, kaj od predlaganega smo že realizirali, kaj je še potrebno, kaj že imamo

in česa ne.

Moram pohvaliti vse člane odbora, da so dobro sodelovali in da je zastavljeno delo potekalo skoraj nemoteno, razen malenkosti, ki pa so običajne.

Torej "20" HOLCERIJO smo imeli 10. avgusta 2008 s pričetkom ob 10. uri z odprtjem razstave v kulturnem domu. Ta je vsebovala:

- fotografije nagrajencev za lepo urejeno okolje in cvetlice

- fotografije HOLCERIJA skozi čas "20" let

- fotografije Vitanje skozi čas, Vitanje nekoč - hiše, ki jih več ni

- gradnja vrtca, blagovnice, gasilskega doma, bloka na Gmajni, gradnja Tišlarjevega mostu, prestavitev kapele, gradnja škarpe pri Jeromlu in cerkvi, blagoslov zvonov, največja butara in nebo, ki ga fantje nesejo na cvetno nedeljo v cerkev, Kučan med nami, poplave in toča..

- fotografije, kako so bili Vitanjčani oblečeni nekoč, nekaj je bilo tudi oblačil v originalu ter predmeti (zibelka, voziček za dojenčka, star preko 100 let, tudi oblačila za dojenčka, stara okoli 80 let, itd...)

Prav tako smo razstavili predmete starih obrti, ki so se še ohranili:

- gostinstvo (gostilni Petelinšek in Kuzman)

- mesarija (Petelinšek)

- kovaštvo Verbnik (Mihelak - Dolič)

- sedlarstvo (Polenek - hiša kulturne dediščine Dobrna)

- kolarstvo (Polenek)

- čevljarstvo (Hlastec, Mavc, Jakop, Polenek)

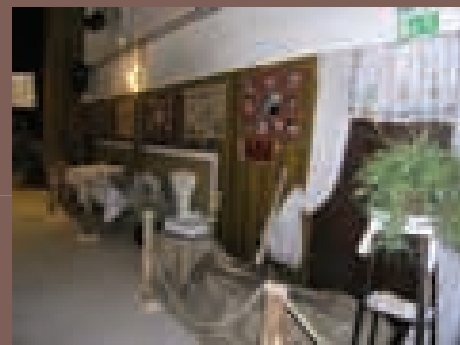
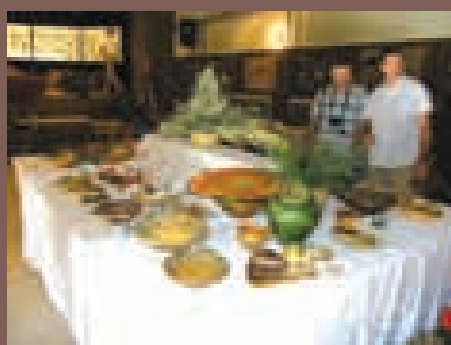
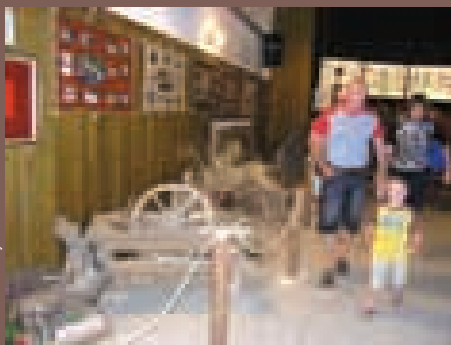
- gozdarstvo (Jože Brodej, Brezen)

- konjenišstvo (Lojz Borovnik, Paški Kozjak)

- izdelava violin - Stradivari (Pavel Skaza, Vitanje)

Ostala stara oblačila, ki smo jih uporabili

Foto: Mateja Sevnčnikar

na modni reviji starih oblačil med prireditvijo, pa so prispevali:

- družina Špegelj (Žovs), Sp. Dolič,
- g. Polenek, Dobrna,
- ga. Mira Skaza, Sp. Dolič,
- ga. Lenčka Arlič, Vitanje,
- ga. Vida Jančič, Vitanje,
- ga. Marjana Rupnik, Vitanje - Ljubljana,
- ing. Dušan Hus, Celje (njegova mama je bila Vučekova v Vitanju),
- g. Jernej Kuzman, Vitanje,
- ga. Marinka Krajnc, Vitanje,
- ga. Nevenka Mastnjak, Stenica.

Fotografije nagrajencev je prispeval g. Tone Ošlak, ostale fotografije arhiv TD Vitanje in Marinka Krajnc.

V osrčju dvorane pa so razstavljale naše marljive žene - društvo kmetič LIPA, ki vsako leto pripravijo kulinarično razstavo. Letos so pripravile "jedi naših babic" zelo zanimivo.

Aranžirale so same, vso ostalo razstavo pa nam je pomagala pripraviti ga. Marjana Pesjak in ga. Breda Jakop, za kar se jima pristočno zahvaljujemo.

Na prireditvenem prostoru pred kulturnim domom pa je prav tako od 10. ure dalje razstavljala svojo novo opremo Slovenska vojska.

Na drugi strani je že veselo deloval "luna park" za naše najmlajše, prav tako je za najmlajše poskrbel g. Vili Petaci s svojim mini konjičkom (ponijem), na katerem so otroci lahko jezdili.

Od 11. ure dalje je bil možen ogled spominke sobe Hermana Potočnika - Noordunga.

Ob 14. uri pa se je pričela slavnostna povorka. Letos so sodelovali najbolj izvirni vozovi iz prejšnjih let, tako da je bila rdeča nit Holcerije nekaj pregled vozov (skoraj) 20 let.

Po povorki je na prizorišču sledila prireditev Vitanjčani se predstavljajo v glasbi, petju in humorju. Med to prireditvijo je bila v dveh sklopih prikazana modna revija starih

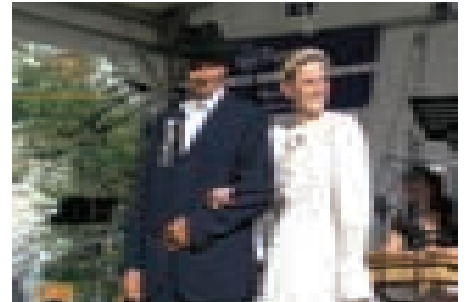

oblačil in podelitev priznanj nagrajencem za lepo urejeno okolje in cvetlice, priznanja tekmovalcem v holcerskih veščinah ter podelitev zahval bivšim predsednikom TD Vitanje. Celotno prireditev je povezoval g. Daniel Oplotnik alias "Jurij Vodovnik".

Po tej predstavitvi pa se je začela veselica zares z ansamblom Igor in zlati zvoki. Vmes smo izbirali MISS HOLCERIJE. Ta naslov je letos prejela MAJA MERNIK, Razdelj 5, Nova Cerkev. Prva spremljevalka je bila ANJA KANGLER, Gorenje 4, Zreče, in druga LUCIJA POTOČNIK, Kozjak 84, Mislinja.

Sledil je holcerski ognjemet in kmalu se je veselica prevesila h koncu. Tako smo uspešno zaključili še eno Holcerijo. Vsem, ki so kakorkoli pomagali pred prireditvijo, med njo in po njej, iskrena hvala!

*Zapisala Marinka Krajnc,
odbor TD Vitanje.*

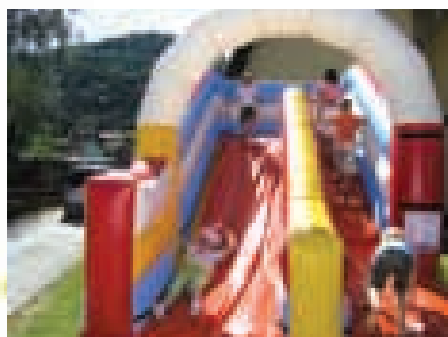
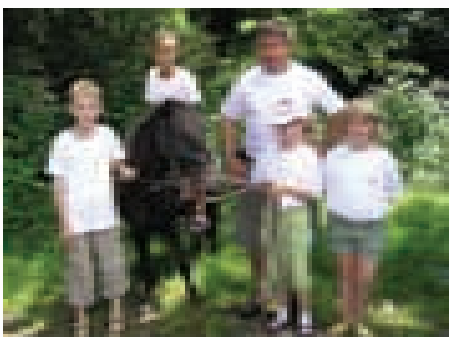
Zvezde nad zasneženo pokrajino
in na zahodu planet, ki potuje po nebu
pod zvezdo - išči lepoto in našel jo boš.
Ni daleč - nikoli ne bo daleč.

(Sara Teasdale)

Zahvale predsednikom društva v preteklih mandatih:

Janez Črnej
Jernej Kuzman st. (+)
Marjan Plankl
Alojz Jelenko
Slavko Krajnc
Mirko Polutnik
Tone Ošlak

Življenje je priložnost.
Izkoristimo jo!
Poiščimo pot duhovne rasti
in ustvarimo iz svojega življenja
veličasten dogodek: življenje.
(Rudi Kerševan)

Nabiranje mravljinčjih jajc

V obdobju pred in po 2. svetovni vojni v prejšnjem stoletju je dodaten zaslužek pohorskim kmetom nudilo nabiranje mravljinčjih jajc.

Na visoko ležečih legah (nad 800 m) Pohorja so mravljišča velika. V mesecu juniju in avgustu mravlje ležejo jajca. V juniju so velika in debela, v avgustu pa nekoliko manj. Ugodno obdobje za nabiranje jajc je trajalo kakšne tri tedne do meseca dni.

To je bilo zelo naporno delo. Nabiralec je moral vnaprej vedeti, kje so bila polna mravljišča. Zvečer so mravlje namreč prinesle jajca na kup v sredino mravljišča, da so bila na varnem in toplem. Zjutraj ob svitu pa so jih že začele spet raznašati iz gnezda na odprte sončne površine, da so se grela na soncu. Tako je moral biti nabiralec tam že ob svitu, pa čeprav je včasih to pomenilo tudi dve uri hoda. Ko je našel takšno polno mravljišče, je pobral sredino z jajci in mravljami vred in to »koprcje« (mešanica prsti, iglic, mravelj in njihovih jajc) shranil v krošnjo (vrečo). Ko je nabral polno krošnjo, je to odnesel proti domu na svojo »oblajtno«.

»Oblajtna« je bila skrit kotiček prsti, urejen kraj, čist in raven, okrog katerega je bila

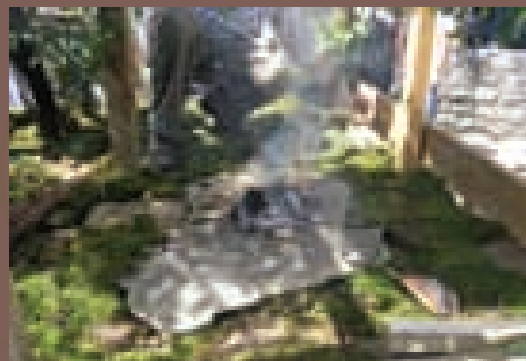
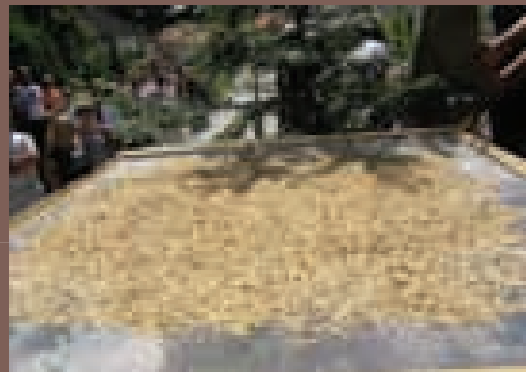
speljana tekoča voda kakšnega studenca. To je bilo nekakšno umetno mravljišče, obdano s tekočo vodo. Površina mravljišča je morala biti neprestano čiščena, na sredi pa je bilo nastavljeno smrečje.

Prineseno koprcje je moral nabiralec najprej dvakrat presejati na različnih sitih. Prvo sito je zadržalo najprej večje dele koprcja (iglice, listje, dele storžev in drugo), drugo pa manjše, zdrobljene iglice, grudice prsti itd. Nato je moral presejano mešanico jajc in manjših koščkov iglic in prahu razgrniti na »oblajtno«. Mravlje, ki zaradi vode okrog mravljišča niso mogle odnašati jajc stran, so jim poiskale vsaj delen zaklon pred nevarnostjo pod nastavljeno smrečje na sredini »oblajtnge«. Tako so na sredini »nabrale« čista jajca.

Nabiralec je ta čista jajca pobral, jih razporedil na tanko mrežo, ki jo je razpel nad ognjem, in jih med stalnim mešanjem sušil. Priden nabiralec je v enem valilnem obdobju lahko nabral tudi do več deset kg mravljinčjih jajc. Odkupoval jih je vitanjski zeliščar Starovašnik in jih prodajal v farmacevtske namene. Čeprav je bilo delo naporno, pa je bil zaslužek dober, saj je tako nabiralec lahko zaslužil več kot gozdni delavec v istem času.

Vendar pa so oblasti v 60-letih prejšnjega stoletja nabiranje mravljinčjih jajc strogo prepovedale zaradi ohranjanja naravnega ravnovesja na Pohorju. Če je nabiralca zalotil gozdar ali lovec, je jajca zasegel, kršitelja pa predal žandarjem v nadaljnji postopek. Krivec je bil visoko denarno kaznovan, lahko pa je bil tudi zaprt. Tako je dejavnost sčasoma zamrla.

Viktor Kotnik

Vitanjski strelci načrtujejo

Foto: A. Jelenko: Strelci vaških ekip za občinski praznik

Šibančev memorial – strelišče Žimpret

Strelja se z MK puško 3 X 5 in 5 preizkusno. Udeležile naj bi se ga ekipe vaških skupnosti občine Vitanje.

V letošnjem letu Strelsko društvo Pohorje Vitanje praznuje 75-letnico ustanovitve društva. To letnico bomo obeležili s streljanjem, na katerega bomo povabili sosednja strelska društva.

V jeseni načrtujemo tudi nadaljevanje lige vaških skupnosti v streljanju z zračno puško.

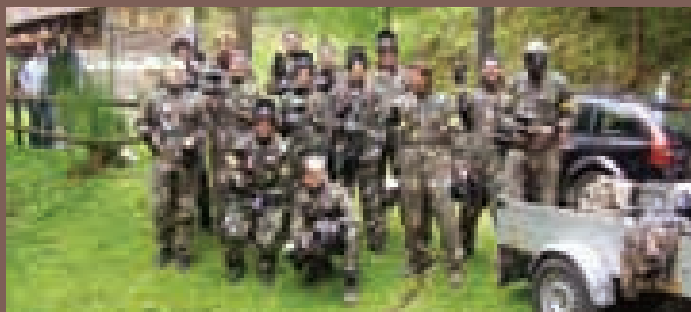
V to športno panogo želimo vključiti tudi osnovnošolsko mladino. Nudimo jim strelišče, mentorje in čas aktivnosti športne dejavnosti osnovne šole Vitanje.

Alojz Jelenko

Preizkusili paintball v Rakovcu

Sredi septembra so se v Rakovcu zbrali člani Športno – rekreativnega društva Vit-šport, ki so se malo za dušo in malo za rekreacijo preizkusili v relativno modernem športu "paint-ball". Kar 15 junakov, razdeljenih v dve ekipi, se je obleklo v zaščitna oblačila, si nadelo maske ter se s puškami na stisnjeni zrak ter z barvnimi kroglicami napolnjenimi "seržerji" poglavo v hrib z nalogo, da prvi zaščitijo zastavico in drugi, da jo osvojijo. Fantje so se v ekipi razdelili glede na služenje vojaškega roka. "Stari" so odslužili svoje mesece v vojski, "mladi" pa so se obvezni "vojaški praksi izognili". Morda je bil to tudi razlog, da so stari ne glede na to, ali so bili napadalci ali branilci, zmagali v večini "bitk". Le iz zadnje bitke so mladi izšli kot zmagovalci.

Bojno popoldne so člani društva zaključili v prijateljskem ozračju ob "piknik ponudbi" vikenda Klemenc. (M.S.)

Že 4. srečanje konjenikov v Vitanjskem Skomarju

V soboto, 23. avgusta, je organizator Konjeniško jahalno društvo prijateljev Petre povabilo konjenike in prijatelje sorodnih društev iz cele Slovenije na 4. družabno srečanje z igrami. Srečanja so se udeležili: člani konjerejskega društva Šmarje, Jurjeva konjenice s Tepanjskega Vrha, Šaleška konjenica iz Velenja, Konjerejsko društvo iz Slovenske Bistrice, Konjeniško društvo Dobje, Pohorska konjenica, Podivjani žrebci iz Podvelke, Konjeniško društvo Vojnik, Srebrni jezdec iz Dupleka, CCCL iz Legna, konjerejsko društvo Dobrna, Savinjska konjenica, člani društva Šentjur in Ljubčna in konjeniki iz Šentflorjana ter posamezniki, ki niso člani društev. To pa sta: g. Stropnik iz Topolšnice, ki ima polnokrvnjaka, in g. Peter Obrul s Frankolovega. Na srečanje so prijezdili konjeniki s Frankolovega in s Tepanjskega Vrha ter iz Velenja. Igre so s svojimi nagovori pričeli: povezovalc g. Cvetko Štefanič, župan Zreč mag. Boris Podvršnik in g. Slavko Vetrih, župan Vitanja ter predsednica KJDP Marta Sušec. Igre so bile posvečene 150-letnici smrti rojaka iz Skomarja Jurija Vodovnika. Ker pa nam je zagodlo vreme, smo uspeli le s spretnostnimi igrami, na katerih so dosegli prvo mesto Dani Vidmar iz Sl. Bistrice, drugo mesto Dejan Kalan, KD Šmarje, in tretje mesto Katja Jagodič, tudi iz KD Šmarje, četrto mesto, le za stotinko sekunde razlike, pa je dosegel domačin Jože Špegelj iz Doliča in član KJDP Petre na konju Exu. Ta je na ocenjevanju za najlepšega konja dosegel prvo mesto in dobil lep spominski pokal. K sreči smo imeli postavljen šotor, tako da smo se v družbi mladih muzikantov Zlatorogov povselili in z žrebanjem razdelili še ostale pokale. Vsi udeleženi konjeniki so imeli pripravljene konje za galopsko dirko, zato smo z njihovo privolitvijo opravili žreb in pokale razdelili takole: Hladnokrvni konji: 1. mesto Gregor Majcen iz KD Vojnik, 2. mesto Jano Novak, KD Šentjur, 3. mesto Alenka Kotnik iz Nove Cerkve. Toplokrvni konji: 1. Katja Jagodič, KD Šmarje, 2. mesto Jože Florjančič, KD Sl. Bistrica, 3. mesto Maja Frece, KD Šmarje. Polnokrvni konji: 1. mesto Damjan Kurnik, Podivjani žrebci, 2. mesto Vinko Stropnik, Topolšnica, in 3. mesto Alenka Kotnik, Nova Cerkva. Poleg pokalov pa so prvi dobili tudi jagnje (ovčko). Poskrbljeno je bilo tudi za varnost. Za red na parkiriščih sta skrbela g. Vili Podgoršek in g. Franc Podgoršek, ki se jima ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo. Da sta tekma in žreb potekala tako, kot mora biti, pa so skrbeli člani komisije pod vodstvom g. Mira Pukla, g. Vinka Stiplovška in g. Antona Kranjca. Prišlo je lepo število gledalcev in navijačev, ki so si lahko kupili tudi srečko, kajti srečelov je bil

bogat. Okrepčali so se lahko ob dobri jedachi in pijači. Zato se zahvaljujemo tudi vsem ki so pomagali pri pogostitvi, kuharjem in natakaricam ter vsem sponzorjem in donatorjem, ki so priskočili na pomoč. Veselje je kljub slabemu vremenu trajalo dolgo v noč.

Seveda pa tudi druge dni ne počivamo. Udeležujemo se tekom drugih društev, in sicer viteških iger Šaleške konjenice in spretnostne ježe v Imenem, kjer je naš član Urban dosegel odlično četrto mesto od sedemindvajsetih nastopajočih. V juliju smo organizirali tudi prvi orientacijski pohod. Pot je potekala izpred ranča Petre preko postojanke Kotnik-Skočaj, Rogle vse do Klopnega vrha. Jezdila je skupina šestih konjenikov, ki so se v večernih urah veselo vračali. Udeležili smo se tudi pohoda Pohorske konjenice v Oplotnici, Bistriške v Poljčanah in Šmarske konjenice v Grobelnem. Tudi kočija s konji ne počiva. Udeležili smo se srečanja Rakovčanov, kjer smo predstavili, kako so se njihovi predniki prevažali nekoč. Ravno tako smo s kočijo odšli na Holcerijo v Vitanje. Spremljali so nas šentflorjanski konjeniki in konjeniki ranča Petre. Na kočiji pa so potnike predstavljali člani in prijatelji ter muzikant, član folklorne skupine Jurij Vodovnik iz Skomarja.

Želimo vam obilno jesen.

Predsednica društva Martica Sušec

Del udeležencev spretnostne ježe Petre s komisijo in organizatorjema

Herman Potočnik in njegov rod

Ob 70. obletnici smrti Hermana Potočnika - Noordunga in jubilejni izdaji knjige, ki je izšla leta 1929 v Berlinu v nemščini, z naslovom »Das Problem der Befahrung des Weltraums« je potrebno, da si ogledamo na kratko tudi njegovo poreklo. V literaturi se navadno govori o Potočniku kot avstrijskem inženirju slovenskega porekla. Glede na to, da je znanost univerzalna, je ugotavljanje njegovega porekla ravno tako pomembno, čeprav se zdi na videz drobnjarsko.

Herman Potočnik je bil rojen 14. decembra 1892 v Puli, v vojaški družini. Njegov oče je bil mornariški sanitetni oficir, doma iz Slovenj Gradca. Mati Marija je bila doma iz Maribora. Bila je hčerka Franca Kokoschinegga, ki je bil takrat v Mariboru upravnik Brandisovega gradu. Slednji je bil 1854 imenovan za predstojnika juridične in sodne uprave v Slovenski Bistrici, ki je bila takrat ponovno združena v enem organu in eni osebi (Bezirks - Gerichtsvorsteher). To je bil čas Bachovega absolutizma v avstrijski monarhiji, ko so bila po revoluciji nastala okrožja ukinjena.

Oče Hermana Potočnika, Josef je bil rojen leta 1841 in je izhajal iz usnjarske družine, ki je pozneje ustanovila znano tovarno usnja v Slovenj Gradcu. Njegov oče je bil Franz Potočnik. Njegovo ime se pojavlja pretežno pisano v slovenski obliki. Materi Josefa Potočnika je bilo ime Josefa, rojena Woschnagg (torej Vošnjak v nemški obliki), prav tako iz znane usnjarske družine iz Šoštanja. Josef Potočnik je bil vojaški zdravnik, večkrat premeščen, udeleženec bitke pri Visu in štabni oficir v Puli. Umrl je leta 1894, ko je bil Herman Potočnik star komaj dve leti.

Mati Hermana Potočnika, Marija, se je rodila leta 1851 v Mariboru. Izhajala je iz družine Franca Kokoschinegga, ki se je leta 1842 preselila iz Vitanja v Maribor. Imela je, med drugim, brata Gustava Kokoschinegga, ki je bil pozneje državni in deželni poslanec in odvetnik v Grazu. Napisal je spomine z naslovom: »Erinnerungen aus meinem Leben«, ki so ohranjeni v graški univerzitetni biblioteki.

Vsa družina je bila po materini strani nemško usmerjena, kar potrjuje tudi Josip Vošnjak v svojih »Spominih«, kjer pravi na strani 111

originala:

»Ko sem prišel v Slovensko Bistrico, leta 1861 iskat službo, me je v nemščini sprejel okrajni predstojnik, čeprav je znal slovensko.« Dodaja še, da mu je bilo preneumno, da bi govoril slovensko.

V tem prikazu je poudarek predvsem na družini matere Hermana Potočnika, ki je imela pretežen

vpliv na njegovo nemško usmerjenost. To je pomembno zaradi tega, ker so po materini preselitvi iz Pule v Maribor, ko je bilo Hermanu Potočniku komaj dve leti, na njegovo vzgojo vplivali predvsem mati in njeni sorodniki, ki so bili nemško usmerjeni. Lahko trdimo, da je bil pod vplivom te vzgoje Herman Potočnik izrazito nemško usmerjen, in je vprašanje, če je sploh znal slovensko. Odtod tudi njegovo poznejše prevzemanje psevdonima Noordung, ki naj bi zabrisalo njegovo slovensko poreklo. Pomen psevdonima še ni popolnoma pojasnjen, je pa brez dvoma jasno, da gre za poudarjanje germanskega izvora.

V spominih Gustava Kokoschinegga »Erinnerungen aus meinem Leben« je dodan tudi rodovnik družine njegovega očeta Franza in njegove matere Camille, ki se je pisala Orasch. V družini je bilo več otrok, med drugimi tudi mati Hermana Potočnika, ki se je rodila že v Mariboru. V Vitanju pa sta se rodila Gustav in njegova sestra Camilla. Marija, mati Hermana Potočnika, se je poročila z Josefom Potočnikom 1875. leta. Družini so se rodili štirje otroci:

Gustav, ki je zgodaj umrl, Adolf, Herman in sestra Franzl.

Iz rodovnika je razvidno, da je bila Hermanova stara mati, Camilla roj. Orasch, rojena v Grazu. Iz tega lahko sklepamo, da ni znala slovenskega jezika in da je bil njen vpliv na germanizacijo družine velik. To je še posebno verjetno, če vemo, da so bili predniki družine Orasch, Von Franken, torej plemiškega rodu.

Herman Potočnik je po prihodu z materjo v Maribor obiskoval nemško osnovno šolo. Dr. Drago Potočnik v svojem feljtonu »Mariborski Nemci« v časopisu Večer navaja, da so bile do začetka 20. stoletja v Mariboru samo nemške osnovne šole. Podatkov o šolanju Hermana Potočnika in osnovni šoli ni na razpolago ali pa so izgubljeni,

zato lahko sklepamo, da je obiskoval izključno nemško osnovno šolo in tako tudi v šoli ni imel stika s slovensko govorečim okoljem.

Če govorimo o nacionalni pripadnosti Hermana Potočnika, potem težko pristanemo na tezo Antona P. Železnikarja, objavljeno v Delu leta 1995, kjer navaja, da je Herman Potočnik zatajil slovenski jezik in svoj rod, ker je njegovo monumentalno delo pisano v nemščini.

Znanost je univerzalna in ugotavljanje samo enega kriterija, torej samo jezika, nima velikega pomena. Danes se pišejo vsa znanstvena dela v angleščini, tudi pri Nemcih, in nihče zaradi tega ne dela problema. Če gledamo stvari iz takratnega zornega kota, potem lahko rečemo, da gre pri Hermanu Potočniku, pri tretjem ali četrtem rodu, že za asimilacijo in ne renegatstvo.

Torej, Herman Potočnik ni izdal slovenstva z objavo dela v nemščini, temveč je bil v času svojega delovanja praktično Nemec, saj je njegova družina že več rodov nazaj izgubila slovensko identiteto in se asimilirala v takrat prevladujoče nemško okolje.

Po osnovni šoli je Herman Potočnik obiskoval avstroogrske vojaške šole in postal leta 1913 inženirski poročnik. Že naslednje leto je moral na fronto, kot strokovnjak za mostovne in železniške gradnje, in je deloval v Galiciji, Srbiji, Bosni in naposled na soški fronti ter ob Piavi. Ker je zbolel za jetiko, so ga leta 1919 upokojili s stotniškim činom. Po vojni se je vrnil na Dunaj, medtem pa mu je meseca decembra leta 1918 umrla mati. Njena osmrtnica je bila objavljena tudi v Marburger Zeitung. Tako je ostal sam, brez družine in se posvetil študiju strojništva. Leta 1922 je absolvirал študij in tri leta pozneje postal inženir, specialist za raketno tehniko. V tem času je živel pri svojem bratu Adolfu na Dunaju. Popolnoma se je posvetil načrtovanju prodora v vesolje. V strokovnih krogih je veljal za fantasta in so ga samo nekateri resno upoštevali, kot na primer poznejši zelo znani Hermann Oberth. Njegova knjiga »Das Problem der Befahrung des Weltraums« ga uvršča med pionirje raketne tehnike, priznava pa se mu pionirstvo na področju geostacion-

arnega satelita.

Pri ugotavljanju izvora Hermana Potočnika je potrebno dodati še sledeče: bratje matere Hermana Potočnika, Marije, so bili zelo vplivni in so verjetno v veliki meri vplivali na usmeritev Hermana Potočnika. Že prej omenjeni Gustav Kokoschinegg je bil član deželnega zbora in pozneje državni poslanec. Osem let (1889 - 1897) je bil državni poslanec mariborskega okraja - mestne kurije. V okraju je volil tudi Ptuj. Drugi brat, Heinrich, je bil general - major avstrijske vojske. Lahko trdimo, da je v veliki meri vplival na to, da se je Herman Potočnik odločil za vojaški poklic in mu omogočil tudi študij. Tretji brat Josef je bil mariborski mestni svetnik in trgovec. Zaradi zasluga pri nastajanju mariborskega parka se je po njem za časa Avstro-Ogrske imenovala tudi ulica v Mariboru. Zaradi lažjega razumevanja porekla Hermana Potočnika po materini strani moram poudariti, da je bil Franz Kokoschinegg, njegov stari oče, doma iz Starega trga pri Slovenj Gradcu in se priženil v Vitanje v gostilniško družino. Marijin oče Franz Kokoschinegg, sin prej navedenega Franza, je bil po poklicu pravnik. Študiral je pravo v Grazu in pozneje bil nekaj časa v Vitanju krajevni sodnik (Ortsrichter). Ohranjena je korespondenca v nemščini, kjer je podpisan pod odgovori iz vprašalnika znane Göthove ankete, ki je bila po priporočilu takratnega nadvojvode Johanna (Janeza) izvedena tudi na Spodnjem Štajerskem. Ta nadvojvoda je v začetku 19. stoletja sprožil akcijo zbiranja statistično topografskega gradiva takratne Spodnje Štajerske, ki naj bi dala podatke za opis Vojvodine Štajerske. Za Vitanje je na vprašanja izčrpno odgovoril in se podpisal kot krajevni sodnik (Ortsrichter) Franz Kokoschinegg, stari oče Hermana Potočnika. Iz zgornjega izhaja, da je rod Hermana Potočnika tako po očetu kot po materi tudi delno slovenskega izvora. Iz socialnih razlogov se je postopno ponemčil, kar je razvidno tudi iz nekaterih študij, ki so bile napisane na to temo. Pregled ohranjenih odgovorov iz slovenskih krajev kaže, da so skoraj vsi datirani z letom 1843. V konkretnem primeru je bil odgovor na anketo napisan v gotici. Skratka, v takratnih razmerah je bil Franz Kokoschinegg, stari oče Hermana

Jožef Vošnjak

Zavod za kulturo Šoštanj je leta 2005 izdal knjigo Vošnjaki industrijalci iz Šoštanja. Njen avtor je Miran Aplinc.

Moj namen ni predstaviti knjigo, ampak opozoriti le na povezavo te slavne rodbine z Vitanjem, saj je vitanjski rojak Jožef Vošnjak začetnik usnjarske industrije v Šoštanju.

Vošnjaki (pisano seveda v nemški obliki) naj bi izvirali iz Bosne, zato najdemo tudi Bošnjake=Vošnjake. V 15. stoletju naj bi pribežali iz Bosne in se naselili v Vitanju. Skoraj istočasno najdemo Vošnjake tudi v Slovenj Gradcu in v bližini Prebolda. Dr. Bogumil Vošnjak trdi, da so Vošnjaki begunci iz Bosne, ki »so se prvotno naselili v Vitanju«. Ker tedaj župnije še niso vodile krstnih knjig (le-te se vodijo v Vitanju od l. 1697) in ker se pojavijo, kot že omenjeno na več krajih, ne moremo z gotovostjo trditi, kje je začetek.

Rokodelcev tedaj še niso poimenovali po priimkih, temveč po izdelkih, ki so jih izdelovali. Če je bilo več enakih rokodelcev, so dodali ime, pozneje pa že tudi priimke.

Georg Vošnjak ml. se je v Vitanju ustalil v letih 1645-1650 in začel z obrtjo usnjar/barvar. Poročil se je in dobil sinova Pavla in Tomaža.

Razmere so bile tedaj težke. Po deželi so krožile manjše bojne skupine vojakov, ki so se kar na silo vselile v trg in jih je bilo treba preživljati. Upravitelj Vitanja je tedaj prosil zemljiškega gospoda za zmanjšanje davkov. Leta 1683 je šlo za obrambo Dunaja pred Turki, kmalu zatem so Habsburžani izgubili Španijo. Vse to je težke razmere še otežilo. Vošnjaki naj bi tedaj živeli v Stari vasi. Toda v kateri? Stara vas v Velenju, Stara vas pri Dobrni ali v Vitanju, kar se zdi najbolj zanesljivo. Danes bi rekli Vitanje vas.

Georgov sin Pavel je že omenjen v vitanjskih matrikah, ne kot krščanec, ampak kot oče otrok. Bil je barvarski mojster in se je leta 1674 poročil z Marijo Vravar, s katero je imel pet otrok. Njegov sin Anton Jožef Pavel Vošnjak je nadaljeval očetovo obrt. Njegov sin Jožef (1721-1793) pa je postal usnjar in se je leta 1750 preselil iz Vitanja v trg ob Paki. Od tedaj se je njihovi hiši reklo pri Vošnjakovih. Postavil je usnjarsko delavnico, ki se je kar hitro razvila v pravo industrijo usnja. Njegova vnukinja Katarina se je pozneje poročila z usnjarjem iz Vitanja Jožefom Hofbauerjem. Žal so vsi ti podatki pomanjkljivi, saj naj bi bil požar leta 1740 marsikaj uničil. Bolj gotovo pa je, da je bil to požar, ki ga je 18. julija 1748 povzročila strela in uničila Krajnikov grad, graščino in dve hiši, morda tudi župnišče in arhiv. To je dvom, kakor je dvom, kaj je bilo napisano na nagrobniku te Vošnjakove družine, ki je bila pokopana na pokopališču ob farni cerkvi. Ko je bilo pokopališče ukinjeno, se je marsikateri spomenik uničil, s tem pa tudi dragoceni podatki.

Vsekakor je Vošnjakova družina v Vitanju preživela daljše obdobje, Vitanjčan Jožef Vošnjak pa je začetnik usnjarske industrije v Šoštanju.

P. Zdravko Jakop
Šiška, junij 2008

Gospod župan Vetrh me je klical glede članka Jožefa Vošnjaka. Zmenila sva se, da doda pripombo glede stare mame H. Potočnika po očetovi strani:

Jožef Vošnjak je bil Vitanjčan, rojen l. 1721, umrl 5. 1. 1793. Leta 1750 se je preselil iz Vitanja v Velenje (Šoštanj). Imel je več otrok, med njimi tudi Viljema (I), in ta je imel tudi več otrok, med drugim sina Viljema (II) in hčer Jožefo (roj. 17. 2. 1802), ki se je poročila s Francem Potočnikom, usnjarjem iz Slovenj Gradca. Tako sta oba izhajala iz usnjarskih družin. Njima se je rodil sin Jožef (1841), oče našega Hermana Potočnika. Oče Jožef je umrl leta 1894 (navaja se tudi letnica 1895). Katera je prava, bi bilo vidno iz mrliške knjige. Torej ni nobenega dvoma, da je Jožef Vošnjak po svojem starem očetu (Jožefu Vošnjaku) izhajala iz Vitanja.

Lepo vse pozdravljam!

P. Zdravko

Potočnika, že pravi avstrijski uradnik. Iz tega izhaja, da je bil rod Hermana Potočnika slovenski in da se je postopoma ponemčil. Rod Hermana Potočnika po očetovi strani izhaja iz Slovenj Gradca, iz znane usnjarske družine. Kot je že prej razvidno, je bila mati Josefa Potočnika, poznejšega oficirja avstrijske vojske, prav tako iz znane usnjarske družine, vendar iz Šoštanja. Mitja Vošnjak, ki je proučeval rod te usnjarske družine, je na simpoziju o znanem slovenskem politiku Josipu Vošnjaku, razčlenil razloge, ki so del te družine privedli v nemški tabor. To se najbolj vidi po tem, da je ta del rodu prevzel nemško obliko priimka - Woschnagg.

Podoben opis tega razvoja. lahko najdemo tudi v knjigi »Kruh in politika. Poglavlja iz Etnologije Vitanja«, ki obravnava nacionalne in socialne vidike ponemčevanja na podežlju. Tako je na primer v trgu Vitanje v preteklem stoletju dominirala nemška manjšina, ki je imela v rokah vse ekonomske in politične pozicije, medtem ko je okolica ostala slovenska. Na primeru družine Kokoschinegg se lahko jasno vidi ta trend ponemčevanja oz. germanizacije.

Po razpadu Avstro-Ogrske je prišlo tudi v Mariboru in njegovi okolici do velikih sprememb. To nazorno opisuje tudi feljton Draga Potočnika v mariborskem Večeru, ki kaže, kako so se takrat pretežno nemško usmerjeni prebivalci selili v Avstrijo oz. v Gradec in na Dunaj. Tudi družina oz. rod Hermana Potočnika po Kokoschineggovi strani se je preselil iz Maribora v Graz. Tu so ostali nekateri samo izjemoma. Zato ni slučajno, da se je Herman Potočnik po koncu prve svetovne vojne preselil na Dunaj, ko mu je pred tem v Mariboru umrla mati. Potočnik je živel na Dunaju in tam leta 1929 tudi umrl. Osmrtnica je bila objavljena tudi v Marburger Zeitung, 29.8.1929. Iz tega lahko vidimo, da se je družina kot tudi drugi njenipotomci čutila nemško.

ZAKLJUČEK.

Če se vprašamo po nacionalni pripadnosti Hermana Potočnika, torej, ali je bil Slovenec, Avstrijec ali Nemec, potem lahko ugotovimo, da se je imel za Avstrijca. Tako ga tretira tudi strokovna literatura, ko ga označuje za avstrijskega inženirja (slovenskega rodu). Seveda pa jezik ne more biti edini kriterij pripadnosti nekega kon-

retnega človeka določeni naciji, ampak je samo pokazatelj nekega razvoja v določenem času in kraju. Za Spodnjo Štajersko je takrat, pred prvo svetovno vojno, veljalo, da je bila pod hudim pritiskom germanizacije (Schulverein).

Za znanost lahko rečemo, da je univerzalna, zato ni tako pomembno poreklo posameznika, avtorja posameznega dela. Danes vemo, da se pišejo stvari pretežno v angleščini, tudi med pripadniki nemškega naroda. Seveda pa je potrebno kljub temu, čeprav deluje drobnjakarsko, ugotoviti poreklo določenega znanstvenika ali avtorja določenega dela, da se s tem ugotovijo njegove korenine, iz katerih izhaja. To ne velja samo za njega, tak primer imamo tudi pri Janezu Puhu, ki ga imajo Avstrijci za svojega in ga pišejo kot Johanna Pucha. Ta tema je posebno aktualna danes, ko se skušajo v globalnem merilu ocenjevati prispevki posameznih narodov k svetovnemu razvoju. Zato mirno lahko rečemo, da je Herman Potočnik, tako kot Janez Puh, znani neznanec, ki je ogromno prispeval v zakladnico svetovne znanosti.

Tekste je iz knjižne in revijalne literature sestavil prof. dr. Janko Rupnik.

Gradivo nam je posredovala ga. Marija Rupnik, žena pokojnega Janka.

LITERATURA:

1. Cvirn Ivan: Trdnjavski trikotnik (Maribor - Ptuj - Celje), Založba Obzorja, Maribor, 1997
2. Kuret Niko: Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848 (Topografski podatki po odgovorih na vprašalnike nadvojvode Janeza (1818) in Georga Gotha (1842), SAZU, Ljubljana, 1985
3. Kuret Niko: Slovensko narodno pisno gradivo v zamejskih zbirkah (Goethova serija), Slovenski etnograf, letnik 30, leto 1977.
4. Kokoschinegg Gustav: Die Erinnerung aus meinem Leben, Manuscript, Graz, 1914
5. Melik Vasja: Ptujski državni in deželni poslanci, Zbornik »Mestni statut 1376«, Zgodovinski arhiv Ptuj in Pravna fakulteta v Mariboru, Ptuj, 1996
6. Metzler Rudolf: Weltraum Leksikon, Loewes Verlag,
7. Potočnik Herman: Problem vožnje v vesolju, spremna beseda Sandi Sitar, Slovenska Matica, Ljubljana, 1986.
8. Potočnik Dragan: Mariborski Nemci: Feljton v časopisu Večer, (3. maj 1999)
9. Rupnik Janko: Kruh in politika. Poglavlja iz etnologije Vitanja. Skupina avtorjev. Izd. Partizanska knjiga (ocena in poročilo), Naši razgledi, 13. maj 1988,
10. Šmitek Zmago, Krnel - Umek Duša »Kruh in politika - poglavja etnologije Vitanja«, Partizanska knjiga, Ljubljana 1986.
11. Vošnjak Josip: Spomini I. del., Slovenska Matica, Ljubljana, 1905
12. Vošnjak Mitja: Rod Vošnjakov - usnjarjev: Vošnjakov zbornik, Šoštanj, 1984,
13. Železnikar Anton P. Nagrade RS za znanstveno raziskovalno delo (znanstveno Raziskovalna scena). Delo 18. november 1995.

OSTALI VIRI:

- Marburger Zeitung
- Časopis za zgodovino in narodopisje
- Matične knjige v Mariboru in Vitanju
- Večer
- Delo
- Drugi priložnostni prispevki

Dva železna in en lesen križ za Jožefa Vrhovnika

Na splošno velja, da Slovenci nismo narod bojevnikov, vendar zgodovinska dejstva to splošno mnenje demantirajo. Lahko bi rekli prav nasprotno. Verjetno v polpretekli zgodovini ni bilo večjega bojišča na svetu, kjer se ne bi prelivala kri slovenskih fantov. Poleg sodelovanja pri krojitvi svetovne zgodovine pa so naši dedje kaj radi organizirali tudi lastne - slovenske sile, od prvih obramb vasi, kmečkih uporov, partizanske vojske pa vse do osamosvojitvene vojne leta 1991.

Da so se naši fantje znašli na bojiščih širom po svetu, je več vzrokov. Velikokrat jih je gnala želja po avanturah, po nepoznanem. Večkrat jih je premamil ideal. Nemalokrat je bil vzrok zgolj naključje, v večini primerov pa je šlo za prisilo oziroma mobilizacijo naših fantov v okupacijske sile, pa najsi je šlo za Napoleonovo vojsko, vojsko avstro-ogrske monarhije, enote Wermachta med drugo svetovno vojno, pa tudi v vojni leta 1991 je bilo veliko rojakov na »drugi« strani.

Zgolj naključje je nanoslo, da sem naletel na dokumente, pisma in fotografije prednika iz naše rodbine, ki ga je prisila ponesla na fronte daleč izven naših meja, kjer se je njegovo življenje tudi nesrečno končalo. Ne bom se poglobljal v politične razmere tistega časa niti moraliziral, ali so bile možnosti izogniti se mobilizaciji. Dejstvo je, da je bil vzoren bojevnik, ki je na bojišču pustil največ, kar vojak lahko izgubi - svoje življenje.

Jožef Vrhovnik (Mežnarjev Pepi) se je rodil 16. novembra 1921 v Vitanju kot nezakonski otrok Jožeta Pokliča (Mežnarjevega Pepeka) in Jerice Vrhovnik (»Klinčarjeve Jerčke - sestre slepega Matevža, 'Tivžeka'«). Mladost je preživel na majhni kmetiji pri očetu v Stenici 8 pri Vitanju, po domače »pri Mežnarju«, kjer so poleg njegovega očeta živeli še njegova stara mama Marija Poklič, teta Marija in strica Alojz in Anton. Tudi po poroki in odselitvi očeta Jožeta je ostal pri stari mami, po njeni smrti leta 1933 pa je zanj skrbel njegov stric Alojz Poklič, ki je z ženo Amalijo prevzel posest.

Jožef Vrhovnik je bil eden tistih več tisoč fantov, ki so jih Nemci mobilizirali v svojo vojsko, in to že 28. oktobra 1942, torej na samem začetku nemške mobilizacije na naših tleh. Najprej je bil poslan na urjenje v Nemčijo. Dne 22. junija 1943 je bil prerazporejen na francosko območje, 14. septembra 1943 pa med enote za varovanje francoske obale. 28. februarja 1944 pa je bil prestavljen na vzhodno fronto. Nenavadno je, da je bil Jožef Vrhovnik dvakrat odlikovan z istim odlikovanjem, z Železnim križem II. stopnje. Po predpisih kaj takšnega ni bilo mogoče, zato je skoraj gotovo šlo za pomoto ali pa za zelo nenavadno naključje. Verjetno je bil Jožef predlagan za odlikovanje, a se je predlog kje »zataknil«. Sledil je novi predlog za odlikovanje in je le-tega dobil, kasneje pa je prejel še odlikovanje na podlagi prvega predloga. Verjetno je zato imel dva železna križa iste stopnje. Potrebna bo natančnejša analiza obstoječega arhiva za natančnejši odgovor.

Jožef Vrhovnik je bil grenadir v 305. grenadirskem polku (grenadir je pehotni vojak, ki spremlja oklepna bojna sredstva).

Prvo pismo, ki ga je 4. novembra 1942 pisal domačim, opisuje njegove prve dni v mobilizaciji na usposabljanju v nemškem Saarbruckenju.

»Dragi Domači.

V začetku, ko Vam pišem prvič od vojakov iz Saarbruckena, Vas prav lepo pozdravim pa mislim, da ste še zdravi. Jaz sem še do sedaj tudi, a dolgčas mi je, da ne smem misliti na dom. V soboto popoldne, ko pridemo v Maribor, so že stali tam v enem vrtu rekruti in potem so nas tam prerivali in potem zvečer smo šli na vlak ob 8. zvečer. In potem smo se peljali na Ruše, Spodnji Dravograd in na Klagenfurt, Villach, Salzburg in München in Ulm. Šli smo čez Donavo in še čez druge kraje pa se jih ne morem vseh zapomniti. V Münchenu smo stali pet ur in tam smo dobili od Rdečega križa kafe in župco. In komaj in komaj smo še čakali, da bi prišli na kraj, ponekod smo čakali po kaki dve uri ali tri in vorširbali gor in dol. In od Villacha naprej se peljemo in smo že videli po gorah sneg in smo si že mislili, da sedaj pridemo v gore.

In potem smo se peljali skozi 15 tunelov, eden je bil 700 metrov dolg. Na cugu je blo še lušno en čas in potem smo se vsega naveličali in sprejel nas je en Feldwebel in en Obergefreiter ter je bilo še lušno. In ko pridemo v Saarbrucken najprej izstopimo in potem začnemo iti in smo šli eno uro daleč od štreke. In jaz sem nesel tako težko, da mi je kar dol od čela

lilo. Tu ni nič lušten kraj, not v sredi goše smo in pravijo, da je mesto 8 kilometrov od kasarne. V sredo dopoldne smo šli (nečutiljivo op.a.) in smo fasali obleko in potem smo šli v kasarno in tam smo se gledali eden drugega. In potem ob enih poltretjih smo šli krompir pokopavat in tam so meni dali eno lopato in sem moral drva dol sekati in drugi so pa nosili tja. Kakor mislim in študiram, da bo šlo za nič, v sredo dopoldne nismo dobili nič za jesti. Tukaj so Poljaki in v sredo zvečer je prišel v našo sobo en soldat in je začel spraševati po nemško in kar naenkrat je začel po slovensko govoriti in smo ga vprašali, od kod je in ni povedal. Tukaj smo skupaj iz St. Jakoba in St. Petra z Mislinje in iz Zreč je eden in iz Konjic je eden. Z Lušnčevim Pavlekom sva skupaj in imava se kot brata. In Kavčič je v eni drugi kasarni in smo bili v sredo skupaj dopoldne in popoldne. In ko smo šli fasat, smo bili tako žalostni, da ni nobeden rekel ne bev ne mev. In nekateremu so silile solze in se je meni tudi tako godilo. Eksecirali še nismo nič.

In še nekaj, -tu imamo necukran kafe in me griva, da še tistega nisem nesel s seboj. V torek so se mi tako smejali, zakaj jaz toliko in težko nesem, -a jaz sem si mislil, da to mi bo še vse premalo. In drugi fantje so večinoma vse razdajali Poljakom, a zdaj jim bo še malo hodilo. Zato pa prosim Vas, Lojzek, če bom kaj rabil za pod zob, se bom vas usmiliti.

Srčno vas pozdravlja Vaš Pepi. Prosim vas, takoj da mi odpišete.«

Dne 30. oktobra 1943 pa je iz Ukrajine pisal svojemu stricu Antonu:

»Dragi Anton!

Oprostite, da Vam že tako dolgo nisem pisal, bil sem v takšnih razmerah, da mi je bilo nemogoče, in sedaj sem končno le prišel na takšen kraj, da imam vsaj toliko časa, da lahko napišem kateremu vsaj par vrstic. Kakor je že Vam mogoče znano, da smo že zdavnaj iz Kijeva malo bolj nazaj. To gre tako hitro, da si ne morete predstavljati. Nimate pojma, s kakšno močjo pritiska nasprotnik, ako bo šlo tako naprej, se bomo kmalu videli. In Nemci pravijo, da čez zimo bodo šli iz Ukrajine in na spomlad bodo začeli zopet prodirati nazaj in kako si pa tako lahko mislite.

Zdaj, Anton, sprejmite najlepše pozdrave od Franca.

In Vas prosim, pišite mi, kako se kaj pri Vas počutite. Lepe pozdrave v domovino. Na svidenje.«

Že 5. novembra 1943 pa je Pepi napisal pismo domačim:

»Dragi mi domači

Pred ko Vam hočem pisati spet po dolgem času enkrat, Vas vse skupaj lepo pozdravim. Jaz sem še tudi hvala Bogu zdrav, samo uši imam, da me kar grize. No, rad bi vedel, kako je kaj pri Vas. Zdravi ste še, tako mislim jaz. Tukaj je vreme že bolj mrzlo in pa listje je večinoma že odpadlo. No, spim pa malokaj, ponoči skoraj nič, podnevi enmalo, kake 2 ali 3 ure. Hrana je dobra tukaj v Fronti. Južno dobimo vsak večer, da je že tema, ker drugače ne gre, ker podnevi vidi Rus, da vozimo mi. Tobaka in cigaretov imam veliko, bom enkrat Vam poslal, da boste dragi mi Lojzek kaj imeli za kaditi. Jaz sem se tudi navadil kaditi. Vprašam Vas, ali ste že dobili eno pismo, katerega sem Vam pisal pred 14 dnevi. Za pisanje imam malo časa, ker podnevi pa lauf grabne kopamo in štelunge. Tole pismo, ko vam spet pišem, pišem ravno, ko na straži stojim od 8. do 10. in pa moram previdno pisat, da me oficir ali Gruppenführer ne vidi. Zadnjič sem Vam poslal paket in luft karte in luft marke, ali ste jih dobili. Če bodo te marke prišle do 15. do 20. novembra, potem mi odpošljite božični paket 29. novembra, ker bojo vse božične pakete poslali 29. do (nečutiljivo, op. a.) iz domovine. No, zdaj pa, če boste mogli to brati, odgovorite. Pozdrav.

Jaz bi moral mogoče nemško pisat pa bi dobro tukaj v štelungi nemško pisal. Prosim vas shranjujte mi vsa moja pisma, ker še lahko bom tudi kedaj doma, ali ne.«

Nekatere besede so nekoliko manj razumljive, toda Jožef Vrhovnik je zvesto pisal domov v slovenskem jeziku. Njegova pisma so »pri Mežnarju« pridno shranjevali, kot si je želel, da jih bo imel, ko se bo vrnil.

Pri Krakovu na Poljskem je bil v aprilu 1944 ranjen in je utrpel hudo poškodbo možganov. V času zdravljenja v bolnici ga je obiskal oče Anton. V počasnem govoru naj bi bile Jožefove besede tudi: »Ko se

vrnem, vam bom vse povedal.« A vrnil se ni nikoli. Kot je iz obvestila o smrti razvidno, se mu je stanje izboljševalo, nato pa je 15. aprila 1944 ob 10.45 umrl v bolnici v Krakovu na Poljskem. Pokopan je bil 17. aprila 1944 na pokopališču v Krakovu. Še isti mesec so po pošti »pri Mežnarju« od tam prejeli kovček, v katerem so bile njegove osebne stvari, odlikovanja, fotografije pogreba in groba ter mrliški list. Novembra tistega leta bi bil star 23 let.

Sestavek je nastal na podlagi zbirke soavtorja Branka Pokliča in pokojnega Antona Pokliča ter po pričevanju Albine Kovše ter Franca Pokliča. Prispevek je bil objavljen tudi v Vojnozgodovinskem zborniku št. 32.

Branko Poklič

Brigadir v.p. Janez J. Švajncar

Zaključek šolskega leta 2007/08 v Vrtcu Vitanje

V Vrtcu Vitanje smo se odločili, da bomo na končni izlet otroke skupaj s starši odpeljali na ogled lutkovne predstave Pika Nogavička v lutkovno gledališče Maribor. Izpred vrtca smo se odpeljali kar z dvema avtobusoma, saj so se izleta udeležili večina vsi otroci, vsakega otroka pa je spremljal vsaj eden od staršev. Otroci so komaj čakali, da smo prispeli v lutkovno gledališče. Nad predstavo so bili navdušeni, saj so jo ves čas spremljali z zanimanjem in se tudi nasmejali. Po predstavi smo imeli še nekaj časa, zato smo se odpravili v park. Tam so otroci lahko preizkusili igrala, nekateri so šli v Terarij in si ogledali razne živali v ribniku. Čas je hitro minil in morali smo se odpraviti proti Vitanju.

Po tem izletu smo komaj pričakali 24. junij, ko smo imeli pri kulturnem domu zaključek šolskega leta. S pomočjo Društva prijateljev mladine Vitanje smo pripravili pravi otroški Živ - žav. Najprej so se s kratkim programom predstavile vse tri skupine Vrtca Vitanje; prvi so se predstavili najmlajši Sončki, nato Žogice in na koncu Žabice. Sledilo je slovo mini maturantov. Poslovali so se s pesmijo Mi smo mini maturanti. Od vrtca se je poslovilo 17 otrok in vsak od njih je dobil diplomo oz. priznanje ter svoj album s fotografijami, ki smo jih posneli med šolskim letom. Otroke smo fotografirale pri raznih dejavnostih in igrah, v katere so se vključevali. Na koncu smo skupaj s starši vsi zaplesali, nato pa se je začel pravi Živ - žav. Otroci so se lahko vključevali v razne delavnice, ki so jih pripravili člani DPM Vitanje. Tako so lahko poslikali svoje majice s flomastri, izdelovali razne izdelke, pihali mehurčke, prepustili pa so se frizerkam, ki so jim uredile zanimive pričeske. Posladkali so se lahko tudi z okusnimi palačinkami in sladoledom ter se odžejali s sokom.

Šolsko leto smo tako zaključili, začele so se počitnice in otroci so polni pričakovanja ter željni veselja in brezskrbnih dni odšli počitnicam naproti. Mi pa si želimo, da bi bilo novo šolsko leto tako uspešno, veselo in razigrano, kot je bilo prejšnje.

*Za vrtec
dipl. vzg. Kristina Beškovnik*

Otroci že komaj pričakujejo Piko Nogavičko.

Ples s starši

V počitnice z živ-žavom

Popoldan zadnjega šolskega dne je bil tudi letos pester za najmlajše Vitanjčane, ki so se udeležili Poletnega živ-žava. Prireditev že vrsto let organizira Društvo prijateljev mladine Vitanje (DPM). Tokrat so veselo druženje pripravili skupaj z vzgojiteljicami in varovanci Vrtca Vitanje v prijetni senci otroškega igrišča.

Otroci so se začeli zbirati že ob treh in ustvarjati v različnih delavnicah. Letos so z vodoodpornimi flomastri ustvarili unikatne majice, različne okraske so naredili iz moosgumi pene, ki jo je Društvu prijateljev mladine poklonilo podjetje Alp-agency, pihali so balončke iz milnice, se sladkali s slastnimi palačinkami in kolicami ter se odžejali s sokom.

Nato so se predstavili Sončki, Žogice in Žabice iz vitanjskega vrtca, ki so s plesom in pesmijo poželi velik aplavz svojih staršev in starih staršev. Na koncu so se s čestitkami in priznanji poslovili od 17 otrok, ki bodo v jeseni prvič odšli v šolo. Bodoči prvošolčki so zapeli mini-maturantsko himno. "Mini maturantom" je čestitala in jim izročila darilo tudi predsednica DPM Mateja Brezlan ter jim zaželela veliko uspeha v šoli. Sledil je še ples otrok skupaj s starši in počitnice so se začele.

M. S.

Otroci so za dober začetek počitnic na Poletnem živ žavu zaplesali skupaj s starši.

Prvi šolski dan

1. september je bil letos še posebno vznemirljiv za 26 otrok iz naše občine, saj so na ta dan postali učenci. Vstopili so v hram učenosti, kamor bodo zahajali naslednjih devet let. V šolo so jih pospremili mladi starši, ki so večinoma to šolo obiskovali tudi sami.

V praznično okrašeni učilnici sva jih sprejeli učiteljici Lidija in Ida. Ker je generacija številčna, smo se malce stisnili in se prepustili dogajanju. Nekaj treme smo imeli vsi, a je kmalu izpuhtela.

Prisrčen program s sporočilom, da je šola nekaj lepega, so izvedli učenci od drugega do četrtega razreda.

Kmalu za tem nas je obiskal zajček Hinko. V šoli je ostal toliko časa, da se je z otroki igral zanimivo igrico.

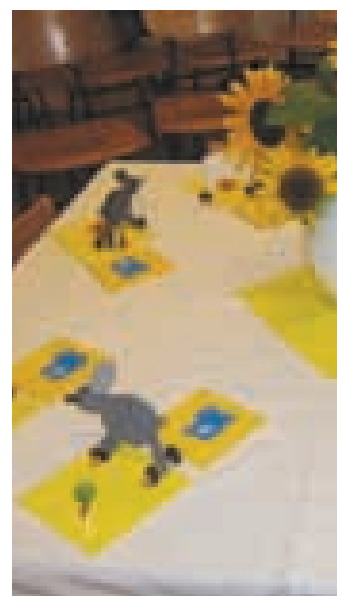
K prazniku spada torta. Naša – v obliki zajčka – je zelo razveselila otroke.

Po malici smo otrokom nadeli rumene rutice in jim razdelili knjižna darila.

Na koncu pa je otroke čakalo še eno presenečenje. To sta bila mlada, živa zajčka s puhasto dlako.

Prvi dan z učenci je bliskovito minil, čakajo nas novi izzivi. Želiva si dobrega sodelovanja s starši, saj imamo sedaj skupni cilj - vzgojiti in z znanjem opremiti novo generacijo mladih ljudi.

Učiteljici Lidija in Ida

3. a razred

Športni dan

Za športni dan smo se odpravili na Smreško peč. Najprej smo pomalicali, se pogovorili o pravilih in se odpravili na pot skupaj z drugim razredom. Šli smo po glavni cesti, kjer smo morali biti zelo previdni, da nas ne bi zbil avto. Potem smo hodili po travniku, nato pa ves čas po gozdu večinoma po ozki poti navzgor. Po poti smo se ustavljali, da smo se odžejali. Na vrhu smo si najprej preoblekli majice, da se ne bi

prehladili. Posedli smo se in si privoščili malico iz nahrbtnika. Nato smo odšli bolj na konec skale, kjer smo si ogledali Vitanje in okolico. Gaja je imela s sabo fotoaparat, zato smo se še fotografirali. Odšli smo naprej po dolini Brezna do Aljaževega doma, saj smo se vračali v šolo po drugi poti. Pri Aljažu so nas pogostili. Sladkali smo se in videli mlado muco ter zajce. Vreme je bilo lepo in tudi mi smo se imeli lepo, čeprav smo bili nekateri malce utrujeni.

Klara Javornik, 3. a

Foto Gaja Hribernik

Konec počitnic – zopet v šoli

Kaj so povedali učenci 2. a?

Luka – Bil sem vesel, ko sem zagledal šolo. Lahko sedim zraven najboljšega prijatelja Klemna.

Klemen – Rad sedim poleg Luka.

Anamarija, Monika, Nataša – Spet smo skupaj s sošolci in sošolkami ter se lahko igramo.

Katrina, Klara S. – Učiteljica je zelo prijazna in vesela.

Julija – V učilnici imamo zemljevid in lahko gledamo nanj.

Aleš – Komaj sem čakal, da pridem v šolo. Dobili smo novega sošolca Vida.

Lucija – Všeč mi je novi sošolec.

Klara J., Anja – Fino mi je, ker lahko sedim zraven najboljše sošolke.

Vid – Všeč mi je, ker sem spoznal in dobil nove prijatelje. Prej sem hodil v šolo v Velenju.

Jona – Zanimivo mi je. Veliko smo se pogovarjali o počitnicah.

Nik – Spet sem skupaj z Alešem. Sva najboljša prijatelja in lahko sedim zraven njega.

Daša – Dobili smo novega sošolca. V šoli se je prijetno pogovarjati.

Amadej – Lepo se je pogovarjati v krogu.

Sara – Izbrali smo si lahko mizico in sošolko, s katero bom sedela.

Spet sem videla učiteljico.

O športnem dnevu so učenci 2. a povedali:

Všeč mi je bilo, ko smo hodili.

Morali smo hoditi v koloni po eden.

Veliko smo hodili po gozdu.

Pohod je bil zanimiv.

Bila sem vesela, ko sem prišla Smreško peč.

S hriba sem lahko videla celo Vitanje. Videlo se je tako kot v skodelici.

Jedli smo sendviče, sedeli na kamnih in travi.

Na vrhu hriba smo sedeli na klopici in se slikali.

Vračali smo se po drugi poti.

Hodili smo po potki, porasli s travo.

Lahko smo tekli.

Fino je bilo na kmetiji.

Na kmetiji smo dobili bonbone, pecivo in sok.

Pogledali smo si živali.

Na takšen pohod sem šla prvič.

Vera Pesjak

Prvi dan pouka

Ko smo stopili v razred, smo na klopih zagledali majhno presenečenje z napisi naših imen. Pripravila nam ga je učiteljica. Bili smo zelo veseli. Všeč so nam bili baloni v obliki srca. Najprej smo odšli v telovadnico, kjer nas je pozdravil gospod ravnatelj. V razredu smo se večkrat presedli in si pripovedovali, kaj smo doživeli med počitnicami. Posedli smo se v krog in vsak je še na glas povedal dogodek s počitnic. Tudi učiteljico smo presenetili, saj ji je sošolka poklonila lovoriko iz fig. Za konec smo napihnili balone in se fotografirali. Med nami ni bilo Vanesse, ker se je preselila. Sošolko bomo pogrešali, mi pa smo doživeli lep dan, saj nam je bil prvi šolski dan zelo všeč.

Barbara Hauptman, 3. a

4. a in grad

Učenci 4. a razreda smo pri predmetu naravoslovje in tehnika iz kock zgradili pomembne vitanske stavbe. V petih skupinah smo gradili vrtec, šolo, kulturni dom, cerkev in graščino. Delo je bilo zelo zanimivo in naporno.

Graščino smo »sezidali« Tadeja Fijavž, Anamarija Fijavž, Larisa Višnar, Luka Fijavž in Sašo Jakob.

Anamarija

SPOROČILA

AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Nevarne odpadke, ki nastajajo v gospodinjstvih je potrebno zaradi njihovih lastnosti ločeno zbrati in na ustrezen način odstraniti ali predelati. V kolikor so nevarni odpadki pomešani med gospodinjstvi odpadki lahko zaradi nevarnih lastnosti povzročijo negativne vplive zlasti na podtalnico.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE d.o.o. Slovenske Konjice

CELJSKA C. 3, 3210 SLOVENSKE KONJICE

Najpogostejše v gospodinjstvih nastajajo naslednji nevarni odpadki:

- ONESNAŽENA EMBALAŽA (od barv, lakov, lepil, smol, črnih)
- ODPADNI PREMAZI (barve, laki, smole, lepila, impregnirana sredstva)
- PESTICIDI, ŠKROPIVA
- NEUPORABLJENA ZDRAVILA
- ODPADNA TOPILA (razredčila, pralni bencin, razmaščevalna sredstva)
- ODPADNA OLJA (motorna olja, hidravlična olja, strojna in mazalna olja)
- ODPADNA JEDILNA OLJA IN MAŠČOBE
- SVINČENI AKUMULATORJI (avtomobilski, traktorski in kamionski)
- OSTALE BATERIJE (baterijski vložki)
- KISLINE IN KEMIČALJE (belila, lugi, čistila, kozmetika)
- ODPADKI, KI VSEBUJEJO ŽIVO SREBRO (Hg) (termometri, neonske cevi in halogenska svetila)
- SPREJI (odpadni in izpraznjeni spreji barv, lakov, premazov, kozmetike)

AKCIJA JE ZA GOSPODINJSTVA BREZPLAČNA !!!

**PROSIMO VAS, DA PRINESETE NEVARNE ODPADKE
LOČENO IN OB ČASU ZBIRANJA NA ZBRNO MESTO.**

**Nevarne odpadke lahko vsak občan odda tudi
v zbirnem centru
Centra za ravnanje z odpadki, Prežigal 9.**

Za dodatne informacije pokličite na telefon:
(03) 758 04 70 (Vhodna kontrola)

OBČINA VITANJE

GOSPODINJSTVO	OBČINSKO MESTO	DATA	URA
CELJSKA C. 3, 3210 SLOVENSKE KONJICE	VETERINARSKA POSTAJA	27. 10. 2016	12.00 - 13.00

OPOZORILO !

PRAVNE OSEBE (TRGOVINE, PODJETJA, OBRITNIKI IN S.P.) **MORAJO OB DOSTAVI NEVARNIH ODPADKOV PRINESTI DAVČNO ŠTEVILKO IN ŠIFRO DEJAVNOSTI ZARADI PLAČILA ODDAJE NEVARNIH ODPADKOV.**

Društvo kmetič Lipa Vitanje

Vabilo

*Ob dnevu kmetič, 15. oktobru,
bomo pripravile kulturno prireditev. ki bo
v nedeljo, 19. oktobra 2008, ob 14.00 uri
v Kulturnem domu Vitanje.*

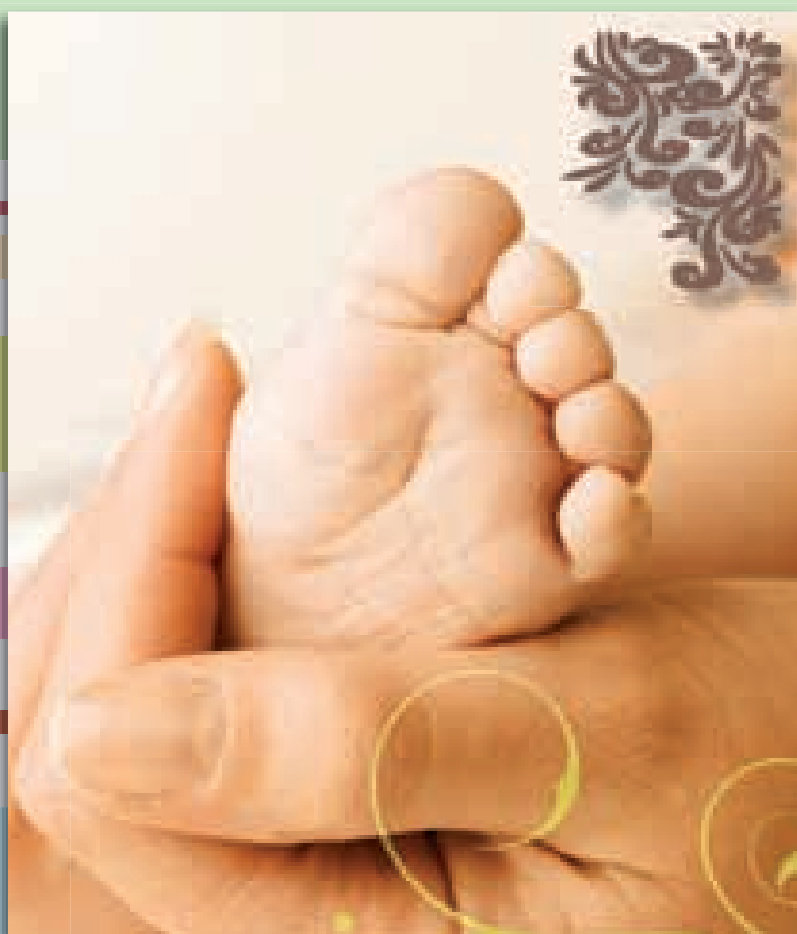
*V sklopu prireditve bomo izvedli tudi slovesno odprtje kmečke tržnice.
Po prireditvi boste lahko na tržnici naše pridelke
in domače dobrote poizkusili in jih tudi kupili za domov.*

NOVOROJENČKI

*Od 1. junija do
15. septembra 2008
so se v naši občini rodili
tri punčke in deset fantkov.*

*Staršem iskreno čestitamo,
novorojenčkom pa želimo
vse lepo v življenju.*

Slavko Vetrih, župan

Priznanja za lepo urejeno okolje in cvetlice

so bila podeljena:

Vrtnica

Metka Kušar , Vitanjsko Skomarje 11

Vrtnica

Majda Korošec, Ljubnica 4

Priznanja

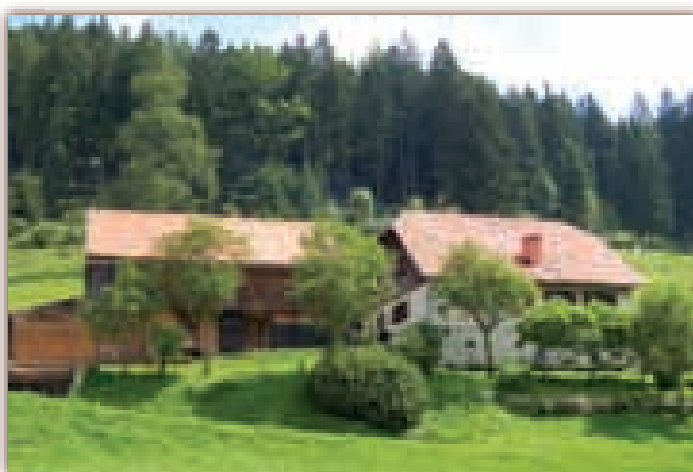
Regina Hrovat, Ljubnica 21

Angela Kovše, Ljubnica 59

Štefka Kovač, Hudinja 27

Hermína, Cvetko Lamot, Hudinja 92

Zofka Hrovat, Hudinja 41a

Mojca, Niko Kotnik, Sp. Dolič 31

Elizabeta Težak, Brezen 48

Majda Jakop, Paka 4

Metka Praprotnik, Grajski trg 44

Jožica Pogorevc, Pod Stenico 9

Jožica Kuzman, Sp. Dolič 9

ČESTITAMO!

Prispevke za naslednjo številko glasila pričakujemo
do 8. decembra 2008,
po možnosti na disketi ali v elektronski obliki na naslov: info@vitanje.si.
Zaželeno so fotografije, pri katerih naj bo naveden
avtor in kaj predstavlja.